



ПЕРЕВЕЗЛИ КОМПАНІЮ ЗІ СЛОВ'ЯНСЬКА

с. 5



СЕРЕДА

8 червня 2022

№ 23



ДЯКУЄМО! ЗІБРАЛИ КОШТИ НА АВТО

с. 4



1 блок

Газета є членом Всеукраїнської Газетної Асоціації

TE.20MINUT.UA

# ГЕРОЯМ СЛАВА! НЕВИГАДАНІ ІСТОРІЇ З ФРОНТУ



► До вашої уваги ексклюзивний проєкт газети «RIA плюс» про воїнів тернопільської артбригади. Про воєнні будні, мрії військових і бойових побратимів. Дякуємо за одкровення нашим захисникам!

с. 10

РЕКЛАМА

**БУДКОНТРОЛЬ**

ВУЛ. ЛЬВІВСЬКА, 29

**ЖК «ЛЬВІВСЬКИЙ»**

- цегляний будинок
- утеплений пінопластом та мінватою
- димовідвідна система
- вітражні вікна
- вид на парк

Договір оренди земельної ділянки № 08/08/19р, реєстрація № 6186 від 02.09.19р. Договір на будівництво № 111/112210116736, від 20.01.2021р. (Терн. Мисська Рада м. Тернопіль. Директор: Арх.Буд.Контр.)

офіс: вул.Київська, 7Д, [www.bud-control.te.ua](http://www.bud-control.te.ua)  
тел. (067) 128-51-71, (067) 500-12-38

**БУДКОНТРОЛЬ**

ЖИТЛОВИЙ КОМПЛЕКС  
ПО ВУЛ. ЛУЧАКІВСЬКОГО-ТРОЛЕЙБУСНА

- цегляний будинок
- утеплення пінопластом
- підземний паркінг
- рекуператори
- димовідвідна система
- сучасні 3-х кімнатні квартири

офіс: вул. Київська, 7Д  
тел.: (067) 128-51-71, (067) 500-12-38

[www.bud-control.te.ua](http://www.bud-control.te.ua)

**Купуємо дорого паї  
від 1 га, паї які в оренді**

Допомагаємо в оформленні документів на землю:  
спадщина, сертифікати

тел. (097) 523 34 22

**ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ –  
корисний подарунок  
для близьких людей!**

замовте передплату за телефоном (097) 87 99 611  
і Ваші рідні чи близькі будуть отримувати  
свіжу газету щотижня.

**ЗРОБИ ПРИЄМНИЙ СЮРПРИЗ**

**НОВИНИ**



# ПРИЛЕТИТЬ РАКЕТА — ХТО ВІДПОВІДАТИМЕ ЗА ПАСАЖИРІВ?

**Транспорт** ■ Журналісти «RIA плюс» дізналися, чому вирішили змінити правила роботи міського транспорту під час загрози з неба та як до таких змін ставляться водії та пасажирів. Чи залишається право на укриття у водіїв?

ПАВЛО ПОСОХОВ, 066–097-51-37,  
PAVLO.POSOKHOV@GMAIL.COM

Лунає сирена, сповіщаючи про повітряну тривогу: водії зупиняють автобуси на зупинках. А десятки пасажирів лишаються на вулиці, очікуючи завершення повітряної тривоги, щоб знову зайти до автобусів та тролейбусів і їхати, куди потрібно. Це, звісно, якщо чекати доведеться годину, а то й дві.

## Що робити під час тривоги

Як тепер діяти під час повітряної тривоги: бігти до укриття чи продовжувати їхати? Нагадаємо, у Тернопільській міськраді з 1 червня вирішили, що відтепер під час повітряних тривог у місті громадський транспорт продовжуватиме працювати.

Таке рішення пояснюють великою кількістю звернень містян, які просили, щоб транспорт не зупинявся під час повітряних тривог, а також досвідом інших міст.

— У багатьох містах України під час тривог рух громадського транспорту не зупиняється. Управління транспорту прийняло таке рішення дозволити рух, враховуючи величезну кількість звернень тернополян, — пояснює речниця Тернопільської міської ради Мар'яна Зварич.

Хоча за перших звуків сирен автобуси та тролейбуси мають зупинитися, щоб ті пасажирів, які бажають піти до укриття, мали можливість це зробити. Тих же людей, які залишатимуться в транспорті,

водії мають продовжувати везти за маршрутом. Пояснюють нам.

## Як реагують водії

Відповідно, у пасажирів з'явився вибір: йти до укриття чи продовжувати рух. Чи означає це, що права вибору та права піти до укриття будуть позбавлені водії громадського транспорту? Адже вони тепер мають продовжувати рух з тими пасажирами, які не пішли до бомбосховищ? У міській раді запевняють, що інтереси водіїв також враховані.

— Усі перевізники обговорили алгоритм дій з водіями на маршрутах. Відтак, ті водії, які хочуть самі піти до укриття під час тривоги, зможуть це зробити. У такому випадку пасажирів мають вийти на найближчій зупинці та

**У багатьох містах України під час тривог рух громадського транспорту не зупиняється**

скористатися іншим громадським транспортом, що під'їжджає до зупинки та їм підходить. Адже у місті діє правило, що якщо людині необхідно впродовж 30 хвилин з моменту руху здійснити пересадку на інший транспорт, то можна це зробити з цим же квитком. Тобто оплачувати додатково проїзд в іншому транспорті не потрібно, — пояснює пані Зварич.



Деякі тернополяни, які користуються громадським транспортом, підтримують рішення міської ради. Мовляв, люди матимуть вибір — йти в укриття під час тривоги або їхати далі

Ми також вирішили запитати думку і у самих водіїв.

— Ніколи під час тривог не ходив до бомбосховищ, — зізнається один з водіїв 29-го маршруту, з якими нам вдалося поспілкуватися. — Звучала сирена, зупинилися, пасажири виходили. Я, зазвичай, лишався в автобусі або також просто виходив на вулицю. Як ставлюся до нових правил? Скоріше, позитивно, бо ми коли стояли, ми ж грошей не отримали, тепер будемо працювати, відповідно заробляти, — пояснює водій.

Один з кермувальників маршруту № 1 А також каже, що буде працювати, до укриттів майже не ходив і раніше. Хоча з рішенням таким не згоден, бо турбується за безпеку пасажирів.

— До бомбосховища я ходив тільки кілька разів, коли сирени заставали поруч зі школами, де точно знав, що було укриття, йшов туди разом із пасажирами. Ще одного разу пішов шукати схо-

вище, хоча не знав, де саме воно є. Пам'ятає, коли літак кружляв над містом під час тривоги? Ось тоді стало страшно і також пішов ховатися. А так переважно в автобусі лишався або йшов кудись під будинок, щоб міг бачити автобус, бо ж я за нього відповідальний, тут є коштовне обладнання. Щодо нового рішення — не впевнений. Тривога, пасажири не вийшли. Прилетить ракета в автобус: і хто відповідатиме за них? — розмірковує співрозмовник.

## А що з пасажирами?

Частина тернополян, які користуються громадським транспортом, підтримують рішення міськради.

— У мене було колись, що треба було їхати від комбайнового заводу на «Дружбу». Але була тривога, то я простояла на зупинці дві години, а потім поїхала додому на таксі. Таксі працюють, то і автобуси, на мою думку, можуть їздити. Я точно нікуди не виходитиму, якщо раптом лунатиме сирена, коли їхатиму в автобусі, — каже тернополянка Людмила.

Такої ж думки дотримується ще одна тернополянка.

— У людей же буде вибір. Хто захоче, той піде до бомбосховища. Я не піду. Та й мені здається, що ніхто не ходив. Люди тільки виходили і чекали на зупинці або йшли пішки, куди їм треба. Я кілька разів ходила пішки, тепер їхатиму, — каже пані Наталя.

Як і в міськраді, так і керівники компаній-перевізників запевняють, що поважають право водіїв під час повітряної тривоги перейти до укриттів.

— Жоден водій не скаржився на нові правила руху. Та і ніхто не забороняє піти до укриття, якщо водій вважає, що йому так потрібно, — розповів Андрій Мастюх, директор КП «Терно-

пільелектротранс».

Не заборонятимуть водіям йти до бомбосховищ і, тим більше, не штрафуватимуть їх, коли вони вирішать, що під час тривоги необхідно піти до укриття, а не продовжувати рух.

— Дякувати Богу, після введення нових правил нам ще не доводилося працювати під час повітряної тривоги. Але будемо пробувати, відпрацюватимемо алгоритм наших дій. Поки плануємо, що будемо їхати до кінцевої зупинки. А там вже по ситуації розбиратися, їхати далі чи ні, це буде залежати, мабуть, від наявності пасажирів на кінцевій, — розповів приватний перевізник Юрій Лагіш.

Його колега Андрій Намака, каже, що правила повітряної тривоги ніхто не відміняв і якщо під час повітряної тривоги пасажири або водії вирішать, що йому необхідно йти до сховища — він матиме можливість це зробити.

— Дуже багато скарг було від пасажирів, що їм доводиться по кілька годин стояти, пересідати на інший транспорт, таксі і все одно їхати. Тим більше, в нерухомий автобус легше влучити, ніж у рухомий, так здається. Водії також мають право піти до укриття. Хоча йти — йде. Вважає, що може їхати — буде їхати. Повітряна тривога є повітряна тривога, війну ніхто не відміняв, правила поведінки під час тривоги також ніхто не відміняв. Звичайно, що ніхто не штрафуватиме водія, який пішов до укриття, а не продовжив рух, — каже приватний перевізник Андрій Намака.

Тепер, за інформацією мерії, під час повітряних тривог у Тернополі курсуватиме практично весь транспорт, за винятком ситуацій, коли водій сам виявить бажання не продовжувати рух до відміни тривоги.



Водій може йти в укриття під час тривоги або продовжувати працювати

## ГАРЯЧА ЛІНІЯ «20 ХВИЛИН»

Сьогодні на гарячій лінії «20 хвилин» чергує журналіст Ірина Белякова. Зі своїми запитаннями та інформацією ви можете звернутися за телефоном 43-00-50, 43-00-56 або надіслати їх нам на електронну адресу 20hvylyn@gmail.com.



Редакція «RIA плюс» та «20 хвилин» 43-00-50  
Аварійна газу 104, 51-51-26  
Аварійна водоканалу (диспетчер) 51-97-58,  
(050) 437-43-53  
Аварійна тепломереж 25-48-10  
Аварійна електромереж 52-24-66

## ДОВІДКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Гаряча лінія Тернопільської міської ради у робочі дні, з 9.00 до 18.00  
067-009-15-40  
Довідкова залізничного вокзалу 47-22-46  
Довідкова автовокзалу: АС на Живова - 23-63-56, АС-2 на Білогірській - 52-79-29

Цілодобова стоматологічна служба 52-06-09  
Чергова аптека 24-22-70, 26-93-88  
Управління Держпродспожислужби 52-01-45  
Управління транспортних мереж 52-15-14  
Муніципальна інспекція 073-015-1481 (Viber)  
Регіональний сервісний центр МВС 51-91-40



# НОВІ НАЗВИ ДЛЯ ТЕРНОПІЛЬСЬКИХ ВУЛИЦЬ: ЩО КАЖУТЬ ІСТОРИКИ

**Декомунізація** ■ 31 травня завершила свою діяльність комісія з питань перейменувань вулиць у Тернопільській міській територіальній громаді. Серед кількох тисяч запропонованих варіантів група експертів відібрала 13 нових назв для вулиць нашого міста. Що про запропоновані назви думають знані тернопільські історики — у матеріалі



Володимир Мороз: «Етап перейменування локацій у місті на вулицях не завершується, бо є ще чимало імен, які поки не вшановані»



Петро Гуцал: «Вулиці Тернополя мають бути названі на честь визначних українців та краян, які заслужили на пам'ять нащадків»

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098-821-01-51,  
JULIA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Чи всі запропоновані комісією варіанти є об'єктивними й доречними, розповів Володимир Мороз — історик, у минулому журналіст, головний редактор видання «20 хвилин» та газети «RIA плюс», а тепер науковий співробітник Інституту історії Церкви УКУ й головний редактор часопису «Патріярхат».

## Яка думка у місцевих істориків?

— Я не входжу в комісію, однак належу до групи істориків, до яких звернулися за порадами. Всі у цій групі мають безпосереднє відношення до досліджень минулого нашого краю. Приміром, я упродовж років вів у газеті «RIA плюс» сторінку «Ретро». Запропоновані назви для вулиць є консенсусом багатьох експертів, — пояснює пан Мороз.

Кожен факт перейменування стартував із висловлення ініціатив, збирання думок істориків, а пізніше — обговорення пропо-

зицій, підкріплених письмовими аргументами. Далі обґрунтування ставало стислішим. Наприклад, запропонувавши назвати одну із вулиць на честь Омеляна Пріцака як тернополянина, в якого під час перебування у нашому місті сформувалась свідомо українська позиція, він викладав свої аргументи на сторінку тексту.

Щодо критеріїв відбору нових назв, історик говорить, що мова йде не тільки про дерусифікацію і дерадянізацію, а й про відновлення історичної пам'яті.

— При селекції нових назв для вулиць ми в першу чергу повернулися до забутих персоналій. Про них широко загалом мало відомо, адже цих людей не згадували в публічному просторі. Серед них є інтелектуали, діячі державного рівня, ті, кого в радянські часи інтерпретували по-іншому, ніж в наші дні, скажімо, князя Святослава, — розказує пан Володимир.

Друга група найменувань, за його словами, об'єднує імена наших сучасників, життєвий і творчий спадок яких має всеу-

країнське значення.

— Частина цих постатей тісно пов'язана з Тернополем, як от блаженніший Любомир Гузар. Деякі його родичі є вихідцями з села Кальне біля Зборова. Біля церкви там похований дід Любомира, також священник. Інші люди, на честь яких ми рекомендуємо переназвати вулиці — це особи, внесок яких у розвиток України

**Мова йде не тільки про дерусифікацію і дерадянізацію, а й про відновлення історичної пам'яті та справедливості**

неоціненний. Приміром, Микола Леонтович не має зв'язку з тернопільським краєм, але він є частиною національної культури, тому вирішили віддати йому належне, — пояснює Володимир Мороз.

Про теплохід «Герой Танцоров» пан Володимир каже, що питання вшанування Яна Амора Тарнов-

ського на порядку денному стояло ще майже 10 років тому.

— Тарновський є частиною тернопільської історії й культури. Наразі знайшли альтернативу його вшанування: не забирати назву якоїсь вулиці, а найменувати в честь цієї особи теплохід, впізнаваний бренд міста, — говорить історик.

Пан Мороз наголошує, що однією з провідних тенденцій відродження історичної пам'яті є відновлення неперсоніфікованих назв.

— Закріплення назв Старий Поділ і Торговиця демонструє те, що Тернопіль має свої давні традиції, зокрема вже відновлена назва вулиці Поділ. Перед тим я обдумав, що оскільки Подільська у нас вже є, і аби служби, наприклад, таксі не плутали її з Подолом, слід назвати вулицю Танцорова як «Старий Поділ». Миськрада цю пропозицію погодила. Натомість Торговиця, яку займає частина вулиці Живова, дійсно існувала у тому районі. Ми відновили колишню назву, — пояснює історик.

Своїми міркуваннями стосовно рекомендованих нових назв для вулиць Тернополя поділився і Петро Гуцал — кандидат історичних наук і доцент кафедри журналістики ТНПУ імені Володимира Гнатюка. Його сферою зацікавленості є історичне краєзнавство.

— У рішенні виконкому міської ради чітко вказали, що вулиці повинні отримати імена видатних осіб української історії й культури, котрі своєю діяльністю зробили вагомий внесок у боротьбу за державність, — пояснює пан Петро. — Не приховую, що на початках були спроби деякого з тернополян (прізвищ не знаю — озвучувались лише як «багато краєзнавців»), подеколи настирливо просунути імена, які суперечили концепції нинішнього перейменування. На щастя, такі пропозиції не пройшли — я був категорично проти і мені вистачило аргументів, щоб переконати колег в комісії відмовитися від «чужинців».

Історик розповідає, що після численних дискусій група експертів визначилася з новими назвами вулиць. Дві з них — Старий Поділ і Торговиця, є історичними, відомі щонайменше з 18 століття. Важким питанням стало вшанування Героїв, які загинули на війні, що росія нині веде проти України.

— Зрозумілий біль рідних, котрі втратили своїх найдорожчих і бажають закарбувати в пам'яті міста імена воїнів. Та оскільки війна триває, до нашої в ній перемоги

шлях ще тривалий і жертвний, було вирішено назвати одну із вулиць як Захисників України. Там у майбутньому міська рада хоче звести меморіал героїв російсько-української війни 2014–2022 років, — говорить пан Петро.

Решту вулиць пропонують назвати іменами відомих українців.

— У перейменованні вулиць існує традиція давати їм імена видатних осіб, які не обов'язково пов'язані з конкретним містом. Це є виявом національної ідентифікації, гордості за представників свого народу. Саме тому комісія запропонувала присвятити три вулиці пам'яті Олени Теліги, Любомира Гузара і великого київського князя Святослава Ігоровича, — розповідає Петро Гуцал.

Історик сподівається, що в майбутньому при розбудові нашого міста з'явиться можливість назвати нові вулиці іменами, наприклад, Петра Терещука — видатного митця малої скульптури, одного з творців «віденської бронзи» в стилі арт-деко, або Артіма Хомика — письменника, єдиного публіциста-галичанина періоду Української революції 1917–1921 років, або Степана Волинця — старшини Легіону УСС та УГА, оперного співака в радянській Україні (страчено в 1938 році).

— Всі вони уродженці Тернопільщини і неznані в рідному краї, — завершує пан Петро.

## Яка процедура перейменування

За обґрунтуванням нових назв вулиць міста ми також звернулися у Тернопільську міськраду, надіславши інформаційний запит. Наразі очікуємо на відповідь.

— 1 червня на порталі «Електронні консультації та опитування» оприлюднене громадське обговорення щодо перейменування вулиць. Воно триватиме 30 днів. Отримані пропозиції опрацюють, їх сформулюють у протокол та винесуть на розгляд сесії міської ради, — розповіла керівниця пресслужби Тернопільської міської ради Мар'яна Зварич.

У зв'язку із воєнним станом в Україні, громадське обговорення проводиться у формі електронної консультації та в письмовій формі. Участь у ньому можуть взяти тільки повнолітні громадяни України, зареєстровані у Тернопільській міській ТГ. Подати власні пропозиції й зауваження можна на сайті E-DEM, а також через відділ звернень Тернопільської міськради за адресою: вул. Листопадава, 6.

## Які вулиці у Тернополі пропонують переназвати:

- вулицю Танцорова на **вулицю Старий Поділ** (історична назва);
- вулицю Живова на **вулицю Торговиця** (історична назва, яку було зафіксовано на кількох мапах міста, зокрема 1937–1938 рр.);
- вулицю Макаренка на **вулицю Іванни Блажкевич** (дитяча письменниця, громадська діячка, просвітниця, родом із села Денисів на Тернопільщині);
- вулицю Чехова на **вулицю Олени Теліги** (провідна діячка ОУН, поетеса, публіцистка та критикиня. Її відносять до борців за незалежність України у XX столітті);
- вулицю Агрономічна на **вулицю Дарії Віконської** (письменниця, публіцистка, мистецька критикиня, перекладачка тощо. Вона є єдиною українською літературкою, котра проживала у Тернополі в 1920–1930-ті);
- вулицю Бригадна на **вулицю Омеляна Пріцака** (українсько-американський тюрколог-мовознавець, історик, який дитинство і юність провів у нашому місті. Був одним із засновників і першим директором Українського наукового інституту Гарвардського університету, згодом очолив Інститут сходознавства НАН України тощо);
- вулицю Гагаріна на **вулицю Іва-**

- на Гавдики** (заступник Голови Проводу ОУН та один з ініціаторів створення Молодіжного Конгресу Українських Націоналістів. Дітя народився на Тернопільщині, за життя очолював Центр національного відродження імені Степана Бандери у Києві);
- вулицю Достоевського на **вулицю Ілларія Бриковича** (професор, освітній діяч, виходець з тернопільської міщанської родини, хоча у нашому місті досі не вшанований. Входив до багатьох українських товариств, загинув в ув'язненні після арешту НКВС);
- вулицю Глінки на **вулицю Миколи Леонтовича** (композитор, хоровий диригент, піаніст, педагог, збирач музичного фольклору тощо. Автор відомих хорових обробок українських народних пісень, його «Щедрик» співають у усьому світі як колядку);
- вулицю Ломоносова на **вулицю Князя Святослава** (сміливий воїн, полководець. Повернувшись до складу Київської держави плеємінне князівня в'ятичів (964 р.), розгромив Хозарський каганат, вів війни на Північному Кавказі та активну політику щодо Візантії);
- вулиця Пушкіна — **Захисників України** (цю назву комісія пропонує присвятити усім Захисни-

- кам, які зараз боронять Україну від ворога);
  - вулиця Толстого — **вулиця Євгена Мешковського** (генерал-хорунжий Армії УНР, полковник УГА, з 1918 року — начальник Начальної команди (штабу), що знаходився в Бережанах. Помер у Тернополі й похований на Микулинецькому кладовищі. В Україні є могили лише двох генералів Армії УНР: Мешковського та Василя Тютюнника в Рівному, на честь якого там названа вулиця);
  - вулицю Чалдаєва на **вулицю Патріарха Любомира Гузара** (релігійний діяч, патріарх-предстоятель УГКЦ, представник славетного роду Гузарів).
  - Теплохід «Герой Танцоров» буде називатися теплоходом **«Ян Амор Тарновський»** (на честь політичного та військового діяча Польського королівства і, за сумісництвом, засновника Тернополя).
- Також комісія з перейменування рекомендувала виконавчому комітету міста демонтувати меморіальні дошки (4 об'єкти) й скульптури осіб та персонажів, що мають радянське чи російське походження (пам'ятники: «Герою-матросу», радянському робітникові, що на вулиці Поліській, та обеліск на братському цвинтарі воїнів-червоноармійців)



# ЯКИЙ ВИГЛЯД МАТИМЕ МІСТЕЧКО ДЛЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ У ЗБАРАЖІ

**Будівництво** ■ З початку повномасштабної російсько-української війни в країні гостро постало питання проблем внутрішньо переміщених осіб. Наразі у місті Збараж планують будівництво містечка для понад 5,5 тис. мешканців. Яким воно буде? Як це вплине на жителів Збаража та хто заплатить за масштабний проєкт? Про це у матеріалі

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

Містечко для переміщених осіб з'явиться у місті Збараж. Міський голова Збаража каже, громада підтримала цей проєкт, адже це допоможе тисячам наших громадян. До того ж, це сприятиме розвитку міста.

— Багато людей втратили свої домівки, звичний стиль життя, — каже міський голова Збаражу Роман Полікровський. — Ми усвідомлюємо, що нам потрібно розмішувати людей, які не можуть повернутися до своїх домівок. Коли нам запропонували цю ідею — ми відгукнулися. Це не просто проєкт житла. Це ціла інфраструктура — школа, садочок, робочі місця. Також люди, які проживають у нашій громаді, не повинні відчувати дискомфорту від цього проєкту. Люди, які будуть там проживати, мають відчувати себе як вдома та мати все необхідне.

## Хто заплатить за проєкт

Організатори проєкту розповідають — будівництво містечка підтримали і в Офісі президента, і в Тернопільській обласній адміністрації, і в міській раді Збаража. Однак жодні кошти з міського, обласного чи державного бюджету залучатися не будуть. Всі витрати покриють міжнародні фонди, які готові допомогти.

— Навколо цього проєкту почали об'єднуватися різні іноземні благодійні організації, які між собою підписали юридичні документи та погодилися працювати разом, аби побудувати це містечко, — каже лідерка Громадської Спільки Made in Ukraine Юлія Савостіна.

Деякі організації готові допомогти з облаштуванням школи чи садочка. Деякі — інші об'єкти та локації. З деякими організаціями ще тривають перемовини.

## Санвузли і кухні

Будиночки матимуть зручний побут — санітарні вузли, повноцінні кухні, кімнати догляду за немовлям, пральні тощо. Також архітектори спроектували спільні простори для відпочинку та громадські зони на території містечка. Також будуть і невеликі майстерні, де зможуть працювати люди.

**Коштів з міського, обласного чи державного бюджету на будівництво містечка залучати не будуть**

— Люди повинні мати гідні умови проживання, де вони мають можливість соціалізуватися, де дитина може знайомитися з іншими дітьми, — архітектор та засновник архітектурної май-



Містечко — це не тимчасові контейнери для проживання, а повноцінна зона для комфортного життя та роботи. За планом містечко у Збаражі прийме 5,5 тисяч людей

стерні balbek bureau Слава Балбек. — Ми маємо надати комфорт. Ми зробили повноцінні кухні, місця відпочинку. Над проєктом працювала команда з 25 осіб протягом 10 днів.

Першу чергу будівництва планують виконати вже до початку зими, щоб переселенці мали змогу перезимувати у комфортних умовах. Площа ділянки першої черги — 7,1 га.

Вона розрахована на поселення 1160 мешканців. Загалом же, містечко має розростися до 39,9 га. Там зможуть жити 5545 мешканців.

Автори проєкту зазначають, що це не тимчасові об'єкти, які почнуть руйнуватися вже за кілька років. Термін експлуатації будиночків — 70 років. Тож міська влада зможе у майбутньому надавати помешкання для тих, хто потребує житла.



Всередині будиночків будуть спільні зони, простори кухні та все необхідне

## Дякуємо, разом ми сила! Збір коштів на авто завершено

НАТАЛІЯ БУРЛАКУ, 097-455-82-67,  
NATALIYA.BURLAKU@GMAIL.COM

Друзі! Редакція «20 хвилин» завершує збір коштів на автомобіль для підрозділу ЗСУ, у якому наразі служить наш журналіст. Дякуємо кожному, хто відгукнувся і допоміг — часом, коштами, поширенням наших дописів, обладнанням для організації благодійного музичного виступу.

Війна, на жаль, триває... Вона не так далеко, як може здатися. Там, на фронті, — чийсь тати, мами, чоловіки, дружини, брати, сестри, сини і доньки. Ті, хто не жаліються на втому, ті, які заслуговують спати на сухому і теплому ліжку в обіймах своїх коханих чи дітей.

Наш друг-колега-журналіст «20 хвилин» також зараз захи-

щає кордони України. Підрозділу, де він служить, потрібен автомобіль. Таку потребу нині мають чи не всі армії. Бо пересуватися, виконувати поставлені перед ними завдання неможливо без транспортних засобів.

З допомогою небайдужих тернополян і не тільки (допомагали жителі інших міст, а також із-за кордону) нам вдалося зібрати кошти й придбати авто — пікап Mitsubishi L 200.

Наразі завершується його техогляд, вирішуємо всі організаційні моменти — і джип їде туди, де зараз дуже потрібен. Ми обов'язково напишемо матеріал та згадаємо усіх, хто долучився до цієї доброї справи. Коли авто буде у військових. Від імені редакції «20 хвилин»



Завдяки підтримці небайдужих на фронт поїде ось такий пікап Mitsubishi L 200. Разом рухаємось до перемоги

хочемо подякувати кожному, хто не пройшов повз. Ви неймовірні! Ми зробили дуже гарну

справу — разом! Тільки так ми пришвидшуємо нашу ПЕРЕМОГУ. У єдності наша сила, і

ніхто нас не здолає, поки ми, українці, невтомно прагнемо бути разом.



# ЗІ СЛОВ'ЯНСЬКА У ТЕРНОПІЛЬ



У Бучачі та Чорткові вже частково запустили виробництво. Швейі виготовляють спецодяг для замовників компанії



На початковому етапі на підприємстві орієнтуються на 30–40 робітників. Нині, кажуть, у пошуках швачок у Тернополі

**Від сходу до заходу** ■ З початком повномасштабного вторгнення росії до України багато підприємств із регіонів, де були активні бойові дії, намагаючись врятувати виробництво, переїхали в більш безпечні міста України. «RIA плюс» розкажуть про ті з них, які продовжать свою роботу на Тернопільщині

ПАВЛО ПОСОХОВ, 066-097-51-37,  
PAVLO.POSOKHOV@GMAIL.COM

«Спецторг трейд» — це компанія, виробничі потужності якої розташовувалися у місті Слов'янськ на Донеччині. Займалися виробництвом спецодягу, який використовували на різноманітних підприємствах: від залізниць та водоканалів до газових, нафтових та промислових підприємств.

— Лінія фронту проходить дуже поруч від Слов'янська, одразу з кількох сторін постійні обстріли. Ми ще деякий час працювали, але коли у наших співробітників не стало домівок — вирішили переїжджати, — розповідає один із засновників підприємства, заступник директора Олександр Ширина.

## Хто зміг, ті виїхали

Місцем релокації обрали Тернопіль, оскільки саме сюди евакуювалися керівники компанії. Тут вдалося знайти потужності, на яких можна заново налагоджувати роботу. У Слов'янську виробництвом спецодягу на підприємстві займалися приблизно 60 працівників. Частина з них переїхали за своїм робочим місцем.

— Переїзд людей — це завжди важке рішення. Тут завжди є соціальний бік. Бабуся, дідуся, діти. З усім цим потрібно рахуватися. Хто зміг, ті виїхали. У кожного своя ситуація, тут не йде мова, що не захотіли. Не можуть когось залишити, не можуть покинути територію. Зараз уже семеро людей працюють на Тернопільщині. Це саме технічний персонал, не рахуючи керівництва, — каже Ширина.

Перестали виробляти спецодяг у Слов'янську та почали переїж-

джати 7-го квітня. Але працівники ще виходили на роботу і після того, оскільки саме вони допомагали організовувати переїзд. Ще одне важке завдання, яке постало перед компанією у зв'язку з релокацією, — знайти транспорт, адже далеко не всі водії наважуються на такі подорожі, бо це дійсно небезпечно.

— Поїхали у нас дві машини. Одна з них потрапила під обстріл, водій отримав поранення ноги. Станом на 6 червня, вже дев'ять машин перевезли на Тернопільщину. Все, звісно, не вдається вивезти. Тільки те, що можна демонтувати, машинки, спеціальне обладнання та сировинні залишки: тканини, готовий спецодяг — що не встигли поставити замовникам, — розповідає Ширина.

Ще кілька машин зараз прямують зі Слов'янська на Тернопільщину. Є необхідність у ще одній поїзді, але на підприємстві не знають, чи ризикнуть її зробити, оскільки бойові дії стають все ближчими та активнішими.

## Як зараз працюють

У Бучачі та Чорткові вже частково запустили виробництво. Швейі виготовляють спецодяг для замовників компанії. Ведеться підготовка до запуску виробництва у Монастириськах.

— Чому область, бо швейне виробництво — це, по-перше люди, по-друге — люди та по-третє, люди. Треба знайти швачок, а все інше вже можна зробити. А саме в цих місцях ми знайшли виробництва, які буквально за місяць до вторгнення перестали працювати. Відтак нам вдалося знайти і людей, і приміщення. У Тернополі розташовуємося на території заводу «Оріон». Хочемо подякувати керівництву

та адміністрації підприємства, які допомагають нам у цей скрутний час, — пояснює пан Ширина.

Облаштування швейної дільниці саме у Тернополі — це останній етап переїзду компанії зі Слов'янська. Зараз безпосередньо в обласному центрі компанія налагоджує складське господарство: облаштовують місця для зберігання тканин, готової продукції та окремо дільницю фурнітури. Займається цим комірниця Віра Молчанова, яка на цій же посаді, на цьому ж підприємстві працювала і в Слов'янську.

— Керівництво запропонувало, ми з чоловіком порадилися і погодилися на переїзд. Залишитися там просто страшно. Люди змушені жити у підвалах, без роботи, часто без електроенергії, готувати на вогнищах. Щодо роботи, я нею займаюся вже три роки і продовжую навчатися. Ці тканини, які ми зберігаємо, вони специфічні, для спецодягу. Облаштовуємо ще поки умови для їх правильного зберігання, — каже Молчанова.

## Сьогодні та майбутнє

Звісно, переїзд, фактично два місяці простоювання виробництва — це складно для компанії. Тим більше, що додалися витрати на переїзд, а підприємство у цей

На підприємстві шили спецодяг. Тепер виготовляють військовий одяг, розвантаження для бронежилетів та інше

час продовжувало виплачувати заробітну плату, податки. Натомість оплати за товар компанія у цей період не отримує. Ті замовники, які отримали товар, зятьгують виплати, посилаючись на війну. А майбутні замовники, яким мають поставити товар, зменшили обсяги своїх закупівель.

Тож зараз підприємство знаходиться на етапі пошуку нових ринків. Доводиться перепрофілювати виробництво на оборонну промисловість, зараз швейні виробництва виконують замовлення Збройних сил України.

— Виготовляємо спеціальний



Зараз компанія налагоджує складське господарство: місця для зберігання тканин, готової продукції

військовий одяг, розвантаження для бронежилетів і так далі. Тобто ринок змінився, але ми не сумуємо за тим, що втратили, а шукаємо нове. Також у нас є своя експериментальна конструкторська дільниця, розробили нові моделі та здійснюємо запуск на український ринок спецодягу для військових та захисного спеціального одягу. У нас є розуміння, що зараз ми будемо розширювати цей асортимент. План — брати нові замовлення та працювати далі, — ділиться Олександр Ширина.

У компанії планують розширитися до 150 працівників на Тернопільщині. Це має відбутися за півтора-два роки. Зараз, на початковому етапі, тут орієнтуються на 30–40 робітників. Нині, кажуть, у пошуках швачок у Тернополі. Тих, хто бажає працювати, просять звертатися за цією електронною поштою: [spectorgtrade@gmail.com](mailto:spectorgtrade@gmail.com).

Всього на Тернопільщині роз-

почали роботу понад чотири десятки підприємств, переміщених з інших регіонів. Частина виробництв перевезли із собою і працівників. Управління економіки Тернопільської ОВА допомагає бізнесу не тільки з пошуком необхідних локацій, а й забезпеченням житлом людей, які на них працюють.

— Специфіка полягає в тому, що підприємствам не достатньо мати лише комфортне приміщення. Враховується логістика, комунікації, наявність очисних систем, потрібних для виробництва, тощо. Намагаємось максимально задовольнити потреби підприємців, щоб вони могли розпочати роботу у короткі терміни і не витратити місяці на створення необхідних умов, адже кожний неробочий день — це втрати не тільки для підприємства, а й для економіки країни, — розповів голова Тернопільської ОВА Володимир Труш.



# НА ЯКУ РОБОТУ ВЛАШТУВАТИСЯ

**Зайнятість** ■ У Тернополі чимало людей шукають роботу. Серед них є багато переселенців, які не можуть повернутися до рідних міст. Ми проаналізували, на які посади шукають працівників роботодавці, які вимоги до кандидатів та скільки готові платити

ВАДИМ ЄПУР, 068–066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

На сайтах оголошень у розділі «Робота» можна знайти чимало повідомлень від тих, хто шукає роботу. Дехто готовий влаштуватися на будь-яку роботу. Як ми помітили, деякі роботодавці в описах вакансій вказують, що готові взяти на роботу лише місцевих, а дехто може надати робоче місце переселенцям. Досвід та стаж потрібні не на всіх роботах. Не всюди потрібна професійна чи вища освіта.

## Скільки готові платити

Ми проаналізували пропозиції на сайтах оголошень про пошук працівників — Work.ua та OLX.ua. Найбільше готові платити водіям-дальнобіжникам та тим, хто займатиме керівні посади. Однак і вимоги для кандидатів значно вищі. В середньому ж, роботодавці пропонують заробітну плату від 8 до 12 тис. гривень на місяць.

5000–10000 грн. Менеджер інтернет-магазину. Компанія займається роздрібною торгівлею дитячими товарами. Суть роботи полягає в створенні контенту для інстаграм-сторінки, візуальне оформлення сторінки, переписка з клієнтами та консультація наявності розміру та кольору одягу. Робота дистанційна. Досвід — від 1 року. Графік роботи вільний. Розглядають кандидатів, які проживають у Тернополі.

8000–10000 грн. Майстер манікюру. Повна зайнятість. Досвід роботи від 2 років. Салон знаходиться у центрі міста. Всі необхідні інструменти та обладнання надаються. Графік роботи з 10.00 до 20.00.

9000–12000 грн. Бариста. Робота полягає у приготуванні напоїв та їжі у закладі харчування. Готові взяти дівчину віком від 20 до 30 років.

9000–12000 грн. Офіціант. Обслуговування гостей згідно зі стандартами мережі. Заклад громадського харчування знаходиться у центрі міста. Графік роботи — з 10.00 до 21.00, 15 днів на місяць.

10000 грн. Продавець-консультант. Робота полягає у продажі жіночого одягу, підготовці одягу, триманні довіреної торгової площі в чистоті і порядку, контролі та збереженні довірених товарно-матеріальних цінностей. Графік роботи не уточнюють.

10000–12000 грн. Оператор верстата, налагоджувальник. Робота в цеху з виробництва меблевої фурнітури. Повна зайнятість. Графік роботи узгоджують з працівником.

20000–25000 грн. Водій таксі. Потрібен досвід водіння від 2 років. Бажано мати досвід роботи в таксі або у службі доставки. Також надають безкоштовне обслуговування автомобіля та заміну у випадку поломки. Графік роботи — узгоджують під час співбесіди.

30000 грн. Стоматолог. Необхідний спеціаліст у медичний центр з вищою освітою та досвідом роботи від 1 року.

30000–35000 грн. Водій-дальнобіжник. Потрібен водій для виконання міжнародних перевезень вантажів, на постійну роботу. Має бути досвід роботи на 20-тонних автомобілях більше 1 року.

35000–50000 грн. Керівник філії. Потрібен керівник філії виробничого підприємства. Досвід роботи на керівних посадах від 5 років. Потрібна вища освіта. Необхідні навички бюджетування, планування, аналізу комерційної та господарчої діяльності філіалу, знання складської та транспортної логістики, первинної документації тощо.

## Які вакансії є у Центрі зайнятості

Також можна звернутися до Тернопільського обласного центру зайнятості. Найбільшу зарплату серед запропонованих вакансій готові платити водіям тролейбуса. Також до 15 тис. готові платити роботодавці працівникам з професійною освітою — перукарі, механіки, токарі, пекарі, електромонтажники тощо. Найменше готові платити прибиральникам та деяким фахівцям на виробництвах.

Також тут можуть знайти роботу внутрішньо переміщені особи. Переглянути всі актуальні вакансії з вимогами та заробітною платою можна на сайті центру зайнятості <https://ter.dcz.gov.ua/>.

Актуальну інформацію про працевлаштування в умовах воєнного стану можна переглядати на офіційному ресурсі [www.pratsia.in.ua](http://www.pratsia.in.ua).

## Деякі роботодавці в описах вакансій вказують, що готові взяти лише місцевих, а дехто надає роботу для переселенців

— В умовах військової агресії окупантів сьогодні продовжують працювати тисячі підприємств та мільйони наших співвітчизників. Війна вносить корективи та впливає на всіх. Очевидно, що як у роботодавців, так і працівників виникає багато запитань щодо трудових відносин. Державна служба з питань праці проводить інформаційну кампанію, аби надати кваліфіковані відповіді на ці питання, зокрема на інтернет-ресурсі Державної служби з питань праці, — повідомляють у Тернопільській обласній службі зайнятості. — Консультації з питань додержання законодавства про працю та діяльності Управління Держпраці у Тернопільській області можна отримати за допомогою сервісу «Інтерактивний інспектор».

6000 грн. Двірник. Необхідний дворник для прибирання території однієї з місцевих шкіл.

7000 грн. Кухар. В обов'язки входить приготування страв

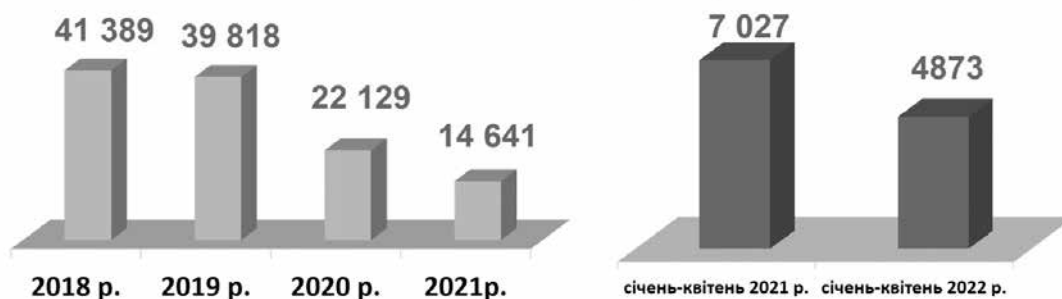


Найбільше готові платити працівникам технічних спеціальностей, водіям, керівникам

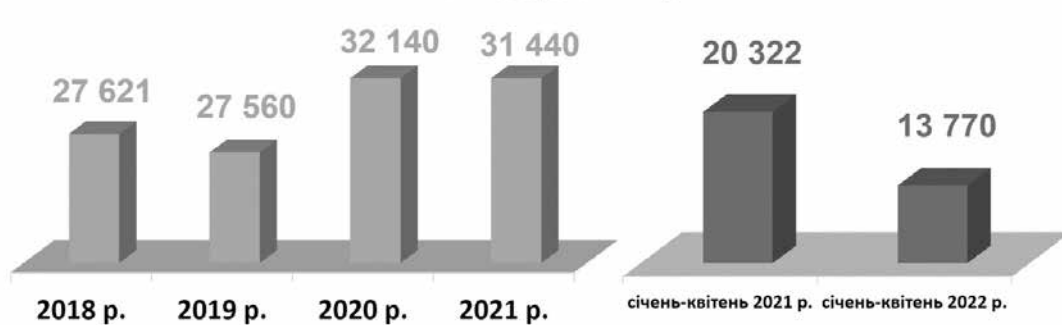
Попит та пропозиція на зареєстрованому ринку праці Тернопільщини у січні-квітні 2022 року



### Кількість вакансій, одиниць



### Кількість безробітних, осіб



на тандирі, приготування гарячих страв (шашлик, овочі гриль). Обов'язково наявність відповідної освіти та досвіду роботи. Графік роботи позмінний. Також до зарплати є надбавка з продажів.

8000 грн. Токар. Потрібен токар 5 розряду. Виконує токарне оброблення з доведенням складних відповідальних деталей і інструментів з великою кількістю переходів за 6–7 квалітетами (2-м класом точності).

10000 грн. Фахівець з фізичної реабілітації. В обов'язки входить ведення медичної документації (створення анкет по підбору крісел колісних відповідно до сумісності та функціональних можливостей осіб з інвалідністю, консультація осіб з інвалідністю).

15000 грн. Зубний технік. В обов'язки входить виготовлення металокерамічних, металевих та пластмасових коронок; знімних акрилових, нейлонових та бюгельних протезів, пластмасових тимчасових. Потрібна освіта. П'ятиденний робочий графік.

15000 грн. Перукар. Потрібно виконувати весь спектр перукар-

ських послуг (чоловічі, жіночі та дитячі стрижки, фарбувати волосся, робити укладки та зачіски). Стаж роботи від 1 року.

20000 грн. Водій тролейбуса. На повну зайнятість потрібен водій. Обов'язково мати посвідчен-

ня водія тролейбуса (категорія Т). В обов'язки входить керування тролейбусом відповідно до маршруту, підготовчі роботи перед та після приїзду в депо, усунення найпростіших несправностей на лінії під час руху.

## Довідка

Експрес-консультації щодо трудових відносин можна отримати:

— за телефоном: +38 068 134 1532 (вартість згідно з тарифами вашого оператора);  
— через месенджери Viber, WhatsApp, Telegram за номером телефону +38 068 134 1532;

— електронною поштою: [dsp@te.dsp.gov.ua](mailto:dsp@te.dsp.gov.ua);

— заповнивши форму для отримання роз'яснення: <https://forms.gle/TrKMs2WniYdBFd988>

Крім цього, з актуальними роз'ясненнями норм чинного законодавства можна ознайомитись на:

— офіційному сайті Управління Держпраці у Тернопільській області у вкладці «Інтерактив-

ний інспектор» Інтерактивний інспектор – Управління Держпраці у Тернопільській області ([dsp.gov.ua](http://dsp.gov.ua));  
— офіційній сторінці Управління Держпраці у Тернопільській області у соціальних мережах «Facebook» Управління Держпраці у Тернопільській області | Facebook;

— телеграм-каналі Управління Держпраці у Тернопільській області <https://t.me/ternopildsp> Також консультації можна отримати безпосередньо в Управлінні Держпраці у Тернопільській області за телефоном (0352) 25-45-09 або звернувшись безпосередньо до фахівців Управління за адресою: м. Тернопіль, вул. Шпитальна, 7.



# ОРЕНДА КВАРТИРИ: ДОВОЄННА ВАРТІСТЬ ТА ШОК-ПРОПОЗИЦІЇ

**Нерухомість** ■ Яка зараз ситуація з орендою квартир у Тернополі, скільки треба заплатити, аби винайняти житло та за скільки «зникає» вільна квартира — дізнавалися «RIA плюс»

ПАВЛО ПОСОХОВ, 066-097-51-37,  
PAVLO.POSOKHOV@GMAIL.COM

Наприкінці лютого та на початку березня, після повномасштабного вторгнення росії, на захід України рушили сотні тисяч українців, які тікали від війни до більш безпечних регіонів країни. Велика кількість переселенців зі сходу, півдня та півночі обрали собі за тимчасовий притулок затишний Тернопіль. За останніми даними Тернопільської міської ради, з початку війни Тернопільська громада прийняла понад 38 000 внутрішньо переміщених осіб.

Однотимчасна поява десятків тисяч людей, які потребували тимчасового притулку, змусила тернопільський ринок оренди житла просто-таки вибухнути.

## Коли були найбільші піки росту цін

Вартість оренди квартир у Тернополі зростала протягом усього березня та досягла свого піку наприкінці березня або ж на початку квітня, розповідає директорка агенції нерухомості «Оранта» Люба Лисак. Підйом тримався весь другий весняний місяць. Потім окупанти залишили північ України, частина людей почала повертатися до своїх домівок, і вже в травні ціни почали падати, стало з'являтися більше пропозицій, квартиранти отримали можливість вибору.

— Якщо у пікові періоди з'являлася вільна квартира, то ми її здавали за 5 хвилин. Зараз уже може здаватися день або два. Ну а головне, що ціни, які виставляють орендодавці, вже практично повернулися до того рівня, який був у Тернополі до 24-го лютого. Висока вартість залишається тільки на ті помешкання, які є самі по собі дорогими. Це новобудови, перше здавання, з новим

ремонт, новою технікою та меблями, — розповідає Люба Лисак.

Зараз же можна винайняти однокімнатну квартиру в новобудові за 7000–8000 гривень. Такою була вартість цих квартир і до російського вторгнення. А, наприклад, двокімнатну квартиру з «радянським» ремонтом можна винайняти за 5000 гривень.

— І я вам скажу, що ця квартира, хоч вона була і акуратна, але тим не менше, вона на раз-два вже не пішла. Орендарі обирають, не беруть хоч щось, хочуть щось краще. Якщо сказати про двокімнатну в новобудові, перше здавання з усім новеньким коштуватиме 13000–14000 гривень, — каже пані Лисак.

Також ріелторка зазначає, що певне непорозуміння виникає, бо орендодавці Тернополя зазначають ціни в доларах, а орендарі, якими є переважно переселенці, не готові платити за житло у валюті. Але, звісно, що у підсумку люди знахо-

**Від лютого Тернопільська громада прийняла 38 000 внутрішньо переміщених осіб**

дять спільну мову. Також у нагоді тут стає менша плата за послуги ріелторів, бо до війни вони брали за свою роботу ціну місячної плати за квартиру, а зараз тільки половину вартості.

## Що буде далі?

Влітку, якщо не буде якихось військових змін у країні, то, скоріше за все, ситуація з орендою житла у Тернополі не змінюватиметься. Можливо, запит стане більшим ближче до осені. Це станеться, якщо до міста будуть повертатися студенти, зауважує співрозмовниця.



ПАВЛА ПОСОХОВА

Вже в травні ціни на оренду квартир у Тернополі почали падати, стало з'являтися більше пропозицій, квартиранти отримали можливість вибору

| Район      | 1-кімнатні    | 2-кімнатні    | 3-кімнатні      |
|------------|---------------|---------------|-----------------|
| ЦЕНТР      | 4000 - 26 144 | 5000 - 19 608 | 5500 - 19 608   |
| ДРУЖБА     | 3000 - 21 242 | 5000 - 19 608 | 7190 - 19 500   |
| СОНЯЧНИЙ   | 3500 - 13 072 | 4300 - 19 608 | 5000 - 16 340   |
| АЛЯСКА     | 4000 - 10 000 | 4500 - 10 784 | 6000 - 22 876   |
| ОБОЛОНЯ    | 8170 - 13 072 | 6000 - 13 072 | 14 000 - 16 340 |
| НОВИЙ СВІТ | 5200 - 14 706 | 5000 - 19 608 | 13 072 - 22 976 |
| СХІДНИЙ    | 4500 - 13 072 | 5000 - 19 608 | 6536 - 16 340   |
| КАНАДА     | 4500 - 16 340 | 6000 - 16 340 | 8 170 - 22 876  |

ІНФОРМАЦІЯ ПАВЛА ПОСОХОВА

Вартість оренди житла в Тернополі у червні. Пропозиції по районах

## Найдешевші

На сайті пошуку житла dom.gia.com зараз достатньо пропозицій квартир у Тернополі для орендарів. Зрозуміло, що найдешевші пропозиції стосуються однокімнатних квартир. Таку оселю на Дружбі є шанси винайняти за 3000 гривень на місяць. У решті районів зустрічаються «однушки» за 4000–5000 гри-

вень, а найвищий мінімальний цінник — на Оболоні, там таку квартиру можна орендувати щонайменше за 8700.

Найдоступніші двокімнатні квартири є запропоновані на Алясці та Сонячному масивах. Можна буде вкластися у менш, ніж 5000 гривень. Найвищі мінімальні цінники на квартири з двома кімнатами знову на Обо-

лоні та на Канаді — 6000 гривень на місяць, щонайменше.

Найдешевшу трикімнатну квартиру можна орендувати також на Сонячному — всього за 5000 гривень. Ну а найдорожчим районом Тернополя і в цьому сегменті квартир залишається Оболоня. Тут винайняти квартиру з трьома кімнатами коштує, як мінімум, 14000 гривень.

## Розповідаємо про найдорожчі варіанти оренди

«RIA плюс» також вирішили дізнатися, а якими зараз є пікові пропозиції на оренду квартир у Тернополі.

Станом на 2 червня — найдорожчою орендною пропозицією є **5-кімнатна** квартира в центрі Тернополя, за яку власники бажають отримувати на місяць 35 000 гривень. Звісно, що орендарю доведеться окремо оплачувати «по лічильниках», натомість він отримає 200 квадратних метрів площі, євроремонт, джакузі, 5 кімнат та 7 спальних місць. Власник дозволяє жити з тваринами. І, мабуть, розуміючи, що пропозиція «кусається», пропонує винайняти одну квартиру — на дві родини. Якраз кількість кімнат дозволяє і такий варіант.

**3-кімнатні.** 22 876 гривень на місяць хочуть отримувати власники 3-кімнатної квартири на третьому поверсі



5-поверхівки в районі Аляска. Запевняють, що в оселі є вся необхідна техніка, опалення індивідуальне, а комфортно ночувати можуть шість людей. Зважаючи на ціну, заманити орендарів автори оголошення намагаються невеликими комунальними платежами, оскільки власники мають субсидії.



**2-кімнатні.** 19 608 гривень бажають отримувати власники за оренду своєї двокімнатної квартири в 10-поверховій новобудові на вулиці Глибокій. Автори оголошення описують квартиру, як «стильну та сучасну», але при цьому наполягають, щоб орендарі були без тварин та дітей.



**1-кімнатні.** Найдорожча однокімнатна квартира, яку здають в оренду в Тернополі, станом на 2 червня, коштує дорожче, ніж 2-кімнатна або 3-кімнатна квартира. За оселю в житловому комплексі на Шептицького просять 26 144 гривні на місяць.



Натомість пропонують три спальні місця на 45-ти квадратних метрах з «авторським» ремонтом, сучасну техніку, парковку та «закритий» двір з відеоспостереженням.



# ЯК СІМ'Я З ХАРКОВА ВРЯТУВАЛАСЯ

**Війна** ■ Це усміхнене подружжя разом з двома дітьми приїхало у Тернопіль з Харкова наприкінці квітня й знайшли тимчасовий прихисток у 28 школі. Жінка — вчителька в одній зі шкіл, чоловік має золоті руки й робить прекрасні ремонти

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098–821-01-51,  
JULIA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Вони побажали залишитись анонімними, однак розповіли про те, що відбувалося в атакованому ворогом місті та як вдалось звідти виїхати.

Жінка з дитинства мріяла здобути педагогічний фах. Це їй вдалося і тепер вона вже понад 20 років викладає біологію та хімію в одній з харківських шкіл, а ще має класне керівництво. Натомість чоловік на дозвіллі веде власний YouTube-блог, який із перших днів війни став важливим джерелом інформації для інших містян. Окремими відеороликами проілюстрований і цей матеріал. На них можна побачити, у що окупанти перетворили «першу столицю» України.

У Харкові сім'я мала квартиру в одній з багатоповерхівок найбільшого житлового масиву Салтівка. День, коли росія розпочала повномасштабне збройне вторгнення, закарбувався у їхній пам'яті.

— Школа мала грандіозні плани, наш колектив готувався до Масниці. 24 лютого чоловік розбудив мене о 5 ранку зі словами: «Ти чуєш ці звуки?» Я дійсно щось чула, але спростання вирішила, що це гроза. Чоловік сказав, що мабуть у Харкові проводять військові навчання, — розповідає жінка.

— Я відразу зрозумів, що ніякі це не навчання, та не хотів тривожити дружину! Хоча, й сам повірити не міг, що розпочалась війна! — відповідає на це чоловік.

## Жили у вагоні...

Жінка ділиться, що ніхто не міг повірити у те, що відбувається навколо. У робочі чати в соцмережах писали учні й запитували, чи йти їм до школи? Подружжя щохвилини моніторило новини на всіх можливих сайтах, розбудили дітей і почали збирати речі першої необхідності.

— Вже о 15.00–16.00 того дня ми

спустилися в метро. На платформах було дуже багато людей. Ми стояли на ногах майже три години, бо не мали де сісти. Всі панікували, прислуховувались до звуків надворі, — говорить вчителька.

Коли у Харкові ввели комендантську годину, родина довго думала, де їм з дітьми безпечніше ночувати: вдома, в метро чи деінде. Ходили оглядати деякі підвали поблизу, та вони не були пристосованими під укриття.

— Приміром, наш будинок старий, дванадцятиповерховий. У підвалі немає світла, багато сміття і там страшно сидіти, адже якщо щось влучить у дім — нас засипле землею. Тому ми декілька днів ночували у підвалі дитячого садочка. Від сирості і холоду з малечю захворіли, — розказує жінка.

За її словами, потім сім'я три-чотири дні провела вдома, але там було неспокійно. Коли пролітали винищувачі, подружжя з дітьми вибігали на коридор і спали там. Згодом вирішили повністю перебратись назад до метро.

— Нам пощастило, бо знайшли місце у вагоні! Люди прибували і відбували, тож ми розмістились на полицях. В таких умовах мешкали два місяці, поки не наважились покинути Харків, — пригадує чоловік, зітхаючи.

## У перший тиждень не мали навіть хліба

Харківська родина за цей час побачила багато страшних речей, про які жінка не може розповідати спокійно й без сліз.

— У наш під'їзд потрапив ворожий снаряд і тепер там немає сходового прольоту між першим і другим поверхом. Зруйнований ліфт, знищені квартири багатьох людей. В нас великий дім, і майже всюди повилітали вікна, хоча це дурниці в порівнянні з тим, що коїлось в інших місцях Салтівки. В метро ми втікали від снарядів, які буквально пролітали над головою, — вона ділиться пережитим. Жінка каже, що у будинках



Харків'яни два місяці протримались у Салтівці, атакованій ворогом

їхнього масиву тепер мешкати фактично неможливо, бо вони не придатні для проживання. Росіяни влучили й у навчальний заклад, де працювала вчителька.

— У перший тиждень війни ми були майже без їжі. Не мали навіть хліба, адже не було де його купити. Нічого не працювало. Коли ми перебралися до метро, продуктів теж бракувало. Їх було важко десь дістати. Єдине — до нас приїжджали волонтери, люди з дому приносили їжу, хто що мав, і ділилися нею з іншими. Якийсь час на поштове відділення поблизу нас

«Два місяці родина прожила у вагоні метро, час від часу бігаючи до свого напівзруйнованого будинку»

надходила гуманітарна допомога, та згодом його розбомбили. Ми вранці ходили додому, готували щось їсти і повертались у свій вагон, — розповідає подружжя.

Відповідно до їхніх слів, на одній платформі перебувало близько п'ятиста осіб, на іншій — десь до тисячі. У метро було багато дітей.

Аптеки у Харкові могли відчинятись у будь-який час, тому містяни займали чергу за дві години. Стояли і у холод, і в негоду, якщо необхідні були якісь медикаменти. Банкомати не працювали, тому, не маючи готівки, подружжя старалось розраховуватись банківською картою.

## Їхали евакуаційним потягом...

Родина жила в метро з 3 березня до 29 квітня. В останній тиждень їхнього перебування там збільшилась кількість «прильотів» на житловий масив Салтівка.

— Якщо за два місяці на наш мікрорайон «прилетіло» всього разів двадцять, то за той тиждень — разів 50–70! Це була остання крапля, й ми з дружиною, хвилюючись за дітей, вирішили рятуватися. 29 квітня збирали речі, а наступного ранку поїхали з міста, — каже чоловік.

Нашим журналістам подружжя розповідає, що у перші дні вторгнення в Харкові дуже дорого коштувала поїздка до вокзалу. Таксиста наживались на своїх, «захмарно» піднявши ціни.

— Якщо у мирний час поїздка



Вчителька проводить дистанційні уроки ще з 11 квітня. Навчальний рік жінка завершила у Тернополі

із Салтівки до Південного вокзалу коштувала 120–150 гривень, то з початком війни водії вимагали до 5 тисяч! Однак ми добирались наприкінці квітня, відповідно, потік тих, хто тікав з міста, зменшився, тому заплатили за таксі нормальну ціну, — пояснюють харків'яни.

На запитання про дорогу до Тернополя вони відповідають, що спочатку їхали евакуаційним потягом до Києва, а звідти вже сюди. Все минуло спокійно.

— 3 Харкова ми вибрались о 13.00, а в Тернополі були о 5 ранку. Це тому, що наш поїзд затримався на дві години. У столиці у всіх пасажирів перевіряли документи і звідти ми взагалі їхали у напівпорожньому вагоні, — каже чоловік.

В рідному місті, за його словами, залишився батько дружини (тесть), який не захотів їхати і досі живе в метро. Тепер у Харкові планують відновлювати роботу станцій, тому старенькому доведеться повертатись додому.

## «Навчання повинне продовжуватись!»

У тернопільську школу № 28 родину направили волонтери на залізничному вокзалі. Ще одна причина, як вони тут опинились — у школі знайшов прихисток учень жінки і порекомендував їй це місце.

— Тут нас дуже добре прийняли! Окремо я вдячна директорці навчального закладу Лілії Анатоліївні! Колектив школи надзвичайно доброзичливий. Якщо мені щось потрібно — вони радять, допома-

гають, — розповідає вчителька.

До слова, свою педагогічну діяльність вона відновила попри воєнну ситуацію в державі й дистанційно — з телефона та ноутбук, проводить уроки з 11 квітня.

— Я викладала біологію ще тоді, коли ми разом жили у вагоні. Було смішно — і чоловік, і діти сиділи й слухали уроки. Заповнюю електронні журнали, оцінюю знання учнів. У групі в соцмережах скидаю завдання, а потім їх перевіряю. З адміністрацією нашої школи постійно комунікуємо через Zoom-конференції. Роботу продовжуємо, адже навчальний процес має тривати! — каже жінка.

Дехто з дітей її класу наразі за кордоном, більшість роз'їхались по Україні. Є й ті, які залишились у Харкові й попри складні умови все одно регулярно заходять на уроки. Жінка постійно на зв'язку зі своїми колегами. Зараз обговорюють те, як гуртом відновлюватимуть школу й робитимуть ремонт.

— Ми дуже скучили за домом, хочемо швидше повернутися до Харкова! Чекаємо змін й молимося про перемогу України над московським злом! Якийсь час, як нам відомо, у Салтівці було тихо, а зараз там знову стріляють і по ній, і по сусідніх мікрорайонах... — завершує розмову подружжя.



Окупанти влучили у школу, де працювала жінка. Фото до війни

Більше фото і відео дивіться, засканувавши QR-код





# ТІКАЛИ З ХЕРСОНА ЧЕРЕЗ БЛОКПОСТИ І ЗАМІНОВАНИЙ МІСТ

**Історії** ■ В одному із салонів краси Нової Каховки – містечка, розташованого на березі Дніпра, 26-річна Альона до війни працювала майстринею шугарингу. Дівчина разом із батьками два місяці провела в окупованому ворогом селі на Херсонщині, не маючи змоги виїхати. У квітні їй вдалося вирватися до Тернополя...

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098–821-01-51,  
JULIA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Про пережите 26-річна Альона може розповідати довго, запевняє: ніколи їй подумати не могла, що доведеться подолати стільки жайхт, аби опинитися в безпеці.

Свою історію вона починає з випадку, який трапився вже в дорозі на Тернопільщину. На даху сільського будинку родини Альони завжди висів український стяг.

— 24 лютого батько поліз і його знав. Прапор ми надійно заховали. Боялися! Російські військові ходили по хатах і проводили обшуки. Найбільше мене вразило, що за три місяці війни вони могли вбити будь-кого просто за те, що той — українець і любить свою Батьківщину! Коли ми проїздом були на Вінниччині, я зайшла до магазину й, побачивши прапорці, захотіла купити кілька на автівку. Поки продавчиня їх пакувала, я дивилася на рідний двоколір і плакала. Це були сльози і радості, і суму водночас! — ділиться Альона.

Зараз для неї одним з найприємніших відчуттів є просто йти вулицею і бачити, як майорить український прапор. Дівчина мріє, аби наші захисники швидше звільнили її рідний край, і Херсонщина відродилася.

## Росіяни найперше шукали атовців

— Пригадай перший день війни.

— У мене тоді була дуже неспокійна ніч. Я ніби щось передчувала і довго не могла заснути. Про російське вторгнення дізналась, почувши вибух недалеко від свого дому. Буквально за кілометр-півтора від нього військова частина, і вочевидь влучили в неї. Я підскочила з ліжка, побігла до вікна, аби глянути, що відбувається. У голові одразу виникла думка про початок війни, що путін таки наважився вторгнутися на нашу землю. Однак мозок відмовлявся сприймати таке раціонально. Не вірилося! Через десять хвилин пролунав другий вибух...

Я стала телефонувала рідним і знайомим, запитувати, як вони? Всі були шоковані. Опісля ми з батьками довго вирішували, що робити далі, куди їхати. Батько поїхавправляти авто, мама побігла зайняти чергу до банкомату. Я вирушила в магазин по продукти. Ми надумались перебраться до села, де маємо літній будинок.

— То Нову Каховку ти разом з батьками покинула того ж дня?

— Так, бо місто російські військові захопили вже 24 лютого. О 10 ранку над Каховською ГЕС висів ворожий прапор. Моя мама працює на електростанції, і її колективу у той день наказали на роботу не виходити. Жодного бою за Нову Каховку не відбувалось. Наскільки мені відомо, там

на той час і українських військових не спостерігалось. Місцева поліція повністю евакуювалася ще до прибуття російської спецтехніки. Тому ми вирішили їхати одразу.

— Скільки часу ви пробули в селі? Розкажи, що там відбувалося?

— Ми жили в населеному пункті, який знаходиться між Новою Каховкою та Херсоном, тому можна сказати, що спостерігали за бойовими діями з обох боків. Там я провела майже два місяці. Приїхавши в село, виявили, що ворожий снаряд потрапив в електроопору й світла не стало зовсім. Мобільна мережа ще якийсь час ловила, а пізніше вийшла з ладу і «вишка». Інтернету не було, тому просто телефонувала знайомим і розпитувала.

Десь через тиждень у селі з'явилися російські солдати. Вони зайшли і повідомили: «Не чіпайте

**Найбільше мене вразило, що за три місяці війни вони могли вбити будь-кого просто за те, що той — українець**

нас — і ми вас не будемо турбувати!» Деякі сільські жителі почали з ними співпрацювати. Місцевий підприємець привіз окупантам 5 тонн картоплі, були й такі люди (українці), котрі відверто раділи їхній появі. Росіяни найперше масово почали розшукувати наших бійців, котрі воювали в АТО. На жаль, усі списки зберігались у сільраді й райцентрі. Тих, хто не встиг втекти чи заховатись, «орки» схопили й відвезли у невідомому напрямку.

— Чи вистачало продуктів? Як працювали важливі громадські структури?

— На початках війни в селі, де ми знаходились, проблеми з продуктами створили штучно. Бо люди кинулися скупляти все, що було у крамницях, нове власники не завозили. Пізніше продукти почали завозити з Криму. Вони низької якості, несмачні, але ми їх купували, не маючи інших варіантів. Дуже відчувався дефіцит м'яса. Якщо хтось із місцевих різав свиню — продавали м'ясо разом з кісткою та салом по 200 гривень за кілограм. Ми в селі мали хороший запас овочів.

Готівки не було, інкасаторські служби не приїжджали. Ми жили за ті гроші, які зняли ще у перший день вторгнення. Деякі бізнесмени організували собі заробіток: люди кидали їм гроші на банківську картку, а вони за 5% для себе видавали купюрами. «Нова Пошта» не працювала, на «Укрпошті» тільки виплачували пенсії. Часто чули вибухи, винишувачі пролітали над головою мало не щодня.

## Виводили чоловіків з машини і роздягали

— Коли вирішила їхати звідти?

— Шанс врятуватися з'явився ближче до Великодня. Мій двоюрідний брат з дружиною планували виїжджати і запропонували нашій родині тікати теж. Виїхати раніше ми не мали змоги, бо два мости — єдині варіанти порятунку, знаходились у зоні бойових дій. Веліся запеклі бої на Шиловій Балці з однієї сторони, а з іншої — наші хлопці відвойовували Антонівський міст. Нашу частину Херсонщини ворог відрізав від проукраїнської території. Попередні два місяці про виїзд ніхто не замислювався.

Ми з батьками усвідомлювали, що ситуація в регіоні погіршується. Паралельно у той час російські солдати вивісили в селі свій прапор. В мене до цього була неймовірна огида! Навчаючись у херсонському університеті, у 2014 році я була активісткою місцевого патріотичного осередку Майдану. Тому той нацистський триколонор я сприйняла, як особисту трагедію.

Розуміла, що ЗСУ відвоюють нас не скоро, і вмовляла батьків евакуюватись. Та старше покоління важко переконати. Ми маємо собак, з ними вибиратися не могли, а залишити їх напризволяще совість не дозволяла. Тому я поїхала сама. Батьки залишилися в селі.

— Чи з першого разу вдалося виїхати з регіону?

— Спочатку ми їхали в Херсон, хотіли зупинитись там і наступного ранку рухатись далі. По дорозі до міста я чого тільки не бачила: багато нашої розбитої техніки, котру «орки» знищили у перші дні вторгнення, цивільні автівки — розстріляні, розтрошені, переїхані танком, кілька обгорілих переворотних вантажівок.

У Херсоні ми з родиною зупинилися в знайомого. У той же день дізнались, що виїзд з території області закрили. Чекали наступної можливості виїхати майже тиждень! Весь цей час у Херсоні було неспокійно. Одного дня ракета влучила в цивільну будівлю просто у центрі міста. Російські ЗМІ брехливо писали, що це ЗСУ обстріляли Херсон, але свідомі люди у це не вірили. Крім того, поруч з обласним центром знаходиться Чорнобаївка, звідти постійно лунали вибухи. Я раділа, бо там українські захисники сміливо давали відсіч ворогу!

Інформацію про виїзд з міста ми моніторили за телеграм-чатами. Як тільки з'явилися дані, що дали дозвіл на евакуацію — вирушили наступного дня о 6 ранку. Добирались до Берислава (за 80 кілометрів від Херсона) три години. Нас зупиняли на всіх російських блокпостах. Ворожим солдатам мусили давати сигарети, чай, робити все, що накажуть. Хлопців вони виводили з автівки й роздягали.

На одному з блокпостів окупанти обшукали машини у пошуках цінного. Коли нічого в нас не знайшли, почали знущатися, мовляв, чому ми такі бідні, питали, навіщо їдемо, адже нас не обстрілюють, навпаки — прийшли визволяти Херсонщину від «нацистів». І що ти їм відповіси? Це ніби до тебе додому в лахмітті й брудному взутті прийшов незнайомиць, сів на канапу й керує тобою. Вигнати його ти не можеш, звичайно, з такого дому хочеться швидше піти.



АРХІВ АЛЬОНИ

Майстром шугарингу Альона працює вже рік



Домашнього улюбленця дівчина залишила у батьків

## Проїжджали через замінований міст

— Коли ти прибула в Тернопіль?

— Приблизно п'ять годин ми стояли в Бериславі, нас не хотіли пропускати. В місті було багато військової техніки з літерою Z. Потихеньку ми добрались до окупованого селища Давидів Брід. Там дві години чекали приїзду якогось ворожого командира, який супроводив нас в подальшій дорозі.

Довелось долати міст через Інгалець. Він замінований. За мостом базувався останній російський блокпост. З Херсонщини люди виїжджали колоною, що розтягнулась десь на 20 кілометрів! Рухались повільно, боялись і не знали, чого очікувати від ворога.

Звикнувши до ворожій техніки, я навіть не помітила, як ми розминулися з автомобілем без «зет». За кермом сидів чоловік з плечем, обмотаним зеленим скотчем. Коли до мене дійшло, що це наш захисник — сльози ринули рікою! Ви не уявляєте, яка це радість після двох місяців окупації нарешті побачити своїх! Добравшись до першого українського блокпоста, я ридала так, що не могла заспокоїтись. Говорила хлопцям: «На Херсонщині

немає життя без України, ми дуже чекаємо, коли ви нас звільните!»

Тієї ночі ми переночували в центрі для переселенців у Кривому Розі. Зранку вирушили на Вінниччину. Там мешкають наші родичі, в них залишили бабусю. Тоді рушили до близьких братової дружини. Вони живуть на Тернопільщині.

— Освоїлись на новому місці?

— Квартиру, на диво, знайшли швидко, через агенцію. Два дні ми оформлювались як переселенці, ходили в різні структури. Хлопці стали на облік у військкомат. Потім шукали роботу. Ми подумали, що якщо вдасться стати на ноги — можна залишитися в Тернополі на деякий час. Мені особисто сподобалось, що можу тут вільно розмовляти українською.

— Вдалося знайти тут роботу?

— У Тернополі я звернулася до одного із салонів і мені відповіли, що якраз мають вільну вакансію. Тому відтепер я є майстром шугарингу в студії краси La Belle. Клієнтів поки небагато, але шукаю їх, запускаю рекламу у соцмережах. Чудово знаю, що для успіху потрібен час, тому паралельно виходжу на ще одну роботу, можливо, баристою. І, звісно, молюсь про перемогу!



# ДЯКУЮ МАМІ, ПИШАЮСЯ ДРУЖИНОЮ, МРІЮ ПРО МИР

**Армія** ■ Командир 44-ої окремої артилерійської бригади імені гетьмана Данила Апостола полковник Роман Дудченко. Саме з нього розпочинаємо новий проєкт «Героям слава». Знайомитимемо вас із тернопільськими воїнами в час, коли вони боронять Україну

ОКСАНА ЧМИЛЕНКО, OKSSTYUL@GMAIL.COM, 097-747-64-68

Якою мала б бути реакція командира, коли він побачив солдата-охоронця без бронжилета? Безумовно — він знімає свій і віддає. Цей та безліч інших епізодів свідчать про те, що свою боротьбу з ворогом герой нашого матеріалу розпочав із бажання змін.

Відійти від совкових стереотипів, зробити службу українського солдата комфортно та цікавою, виснажливі тренування замінити на заохочення, суворий порядок базувати на гуманності, а до обов'язкових умов дисципліни включити право на особисті кордони кожного підлеглого. Людина, для якої кар'єрний підйом — це передусім внутрішнє вдосконалення. Найбільшою цінністю він вважає людське життя, а духовним ресурсом — любов до Батьківщини. Знайомтесь, командир 44-ої окремої артбригади імені гетьмана Данила Апостола полковник Роман Дудченко. Ви прочитаєте інформацію, яку не знайдете в жодному іншому виданні.

## Двоє хлопців і двоє дівчаток

У родині нашого героя готувалися до хрестин новонародженої дівчинки, а тато тим часом готував свій особовий склад на фронт. 24-те лютого поділило життя Романа Дудченка на дві частини. Поки полковник виконує свій державний обов'язок, вдома на нього чекає дружина, донька-студентка, син-першокласник і двоє грудних діточок — ровесників війни. Жартує: «У нас все по-чесному: двоє хлопців і двоє дівчаток». Після розмов з дружиною на відстані, у вухах, зізнається, бринить кожне слово. На запитання про гордість, вдячність і мрію, відповідає: «Зав-

дячую мамі, пишаюся дружиною, мрію про мир».

Пан Роман безмежно дорожить родиною і дуже хоче бачити, як ростуть діти. Та поки першочерговим є обов'язок перед державою, якій служить уже понад 20 років.

До вибору життєвого шляху підштовхнула мама, вона і зараз вдома, на Сумщині, підтримує сина. Військовим був дідусь, йому,

**Кожен боєць — це частинка мене. Коли несучу втрати, то частинка мене відмирає**

до речі, теж випала доля служити у час війни. Він був заступником командира льотного полку, воював у повітрі. А от нащадок льотчика обрав артилерію.

## Артилерія це — колективна зброя

70–90 відсотків вогневого ураження противника беруть на себе ракетні війська та артилерія. І хоч переможну роль, за словами полковника, відіграє піхота, артилерія завжди підтримує її дії і прикриває.

— Це рід військ, які виконують завдання за будь-яких умов, — розповідає про свою воєнну стихію офіцер.

Тернопільську бригаду Роман Дудченко очолив два роки тому, уже маючи 20-річний досвід командира — від взводу, батареї до окремого артилерійського дивізіону, який, до речі, мав честь формувати у 2014 році в основному з військовослужбовців, призваних за мобілізацією. До цього часу також брав участь у боях на Донеччині та Луганщині, а до повномасштабного вторгнення готував



Командир наголошує, що шансів у ворога немає, усі його перемоги — одноденні

уже артилерійську бригаду.

Головна вимога керівника — патріотизм та бажання захищати країну. Процес підготовки військовослужбовців — безперервний.

— Наш боєць — це здорова людина, адже боеприпаси треба подавати на висоту 1–1,5 м, а важить артснаряд 40–46 кг, тому подібні навантаження не всі витримують, — розповідає командир. — На жаль, війна — це поранені, це втрати. Тому бійців готуємо навіть в умовах ведення бойових дій.

## Обмін досвідом з іноземцями

Нещодавно у мережі поширилася інформація про те, що на озброєнні 44 бригади з'явилася гаубиця «М 777». Цікавимось про перехід на нове озброєння.

— Переозброєння на натовський калібр є поступовим, — продовжує командир. — Радянські системи відходять у минуле, боеприпасів залишається обмежена кількість — противник допоміг ураженням по складах.

Зараз, за словами командира, процес заміни на етапі приблизно 50х50. Арсенал безперервно поновлюється, а досвідчені артилеристи легко освоюють іноземні зразки. Навчатися їздять за кордон.

— До 10-ти діб бійці повністю перенавчаються за своїм фахом



Відео дивіться за посиланням, засканувавши QR-код

Вважає, що звання і нагороди отримані завдяки солдатам. Серед них — і жінки

на зразки іноземного виробництва, — веде далі полковник. — Інструктори задоволені кмітливостю наших бійців. Іноземці свого часу відмовилися від артилерійських підрозділів, техніка знята зі зберігання. Тож для них — це також обмін досвідом, вони більше черпають від нас — навчаються, як застосовується артилерія в реальній обстановці.

Загалом, за словами командира, тактика артилерії пристосовується до наявного озброєння. Зазначає, що професіонали-артилеристи знищують ворога будь-якою технікою. Тому нове — не є принциповим. А щодо розрекламованої гаубиці — це, за словами Романа Дудченка, більш далекобійна система, але також і більш уразлива.

— Небо не закрито. Коли ворог вираховує «М 777», то не шкодує жодних видів зброї, щоб знищити її, — пояснює полковник. — Розповсюдження інформації у соцмережах може й додає підписників і бонусів комусь в інфопросторі, відтак розрекламоване обладнання може стати мішенню, та найгірше, коли через це гинуть люди.

## Шансів ворог не має

Сьогоднішня війна, на думку полковника, лише спростовує старі шаблони про «другу армію світу».

— Переслідуючи ворога, ми бачимо, що вони покидали, втікаючи, — розповідає командир. — Залишені військові предмети свідчать, що російська армія «застрягла» в другій половині минулого століття — усе допотопне радянське, старі стандарти, шапки-вушанки, бірки... Ми 15 років тому від усього цього відійшли: спорядження модернізується.

У нашій перемозі Роман Дудченко не сумнівається.

— Ворог бере кількістю. Для них людське життя — це ніщо. А ми за кожного свого бійця будемо боротися. І за кожного громадянина, і за кожен клатик власної землі стоятимемо до кінця, — наголошує полковник.

Тривалості та інтенсивності прогнозувати не береться. Хоча зізнається, що мріє про мир.

— Війна — це вбиті, поранені, скалічені долі, знищена інфраструктура, — констатує з боєм офіцер. — Мирним мешканцям

теж треба бути готовими до боротьби в тилу, щоб прискорити нашу перемогу — кожному на своєму рівні. Хтось — зі зброєю, хтось — допомагаючи армії, хтось — відновлюючи економіку, хтось — навчаючи дітей.

## Залізяки можна відремонтувати

Під час виконання бойових завдань Герой керується міжнародним гуманітарним правом і правилом, що людське життя є безцінним. І хоч рішення зобов'язаний приймати одноосібно, беручи на себе повну відповідальність за їх наслідки, дослухається до думок підлеглих на колективних обговореннях. Життя і безпека військових — найважливіше.

Побутові умови на фронті — бойові. Максимально прості, які можна згорнути за п'ять хвилин. Позиції облаштовують самотужки. Місця для сну — це бліндажі чи інші укриття. Харчування підвозять. Якщо обстановка дозволяє — є гаряча їжа, якщо інтенсивні бої — мають з собою сухпайки. Але до всього цього військові звикли. Не можуть звикнути лише до втрати своїх побратимів.

— Кожен боєць — це частинка мене. Коли несучу втрати, частинка мене відмирає, — зазначає командир. — Ми завжди обираємо той варіант, який є найбезпечнішим для особового складу. Залізяки можна відремонтувати, а життя не повернеш.

На запитання, чи відчуває, що змінює армію, відповідає:

— Свого часу армія змінила мене, намагаюся внести позитивні зрушення, — зазначає командир.

## Що кажуть підлеглі? Відгуки про командира

Змін багато, кажуть колеги по службі. Із найбільш помітних — відміна триразових шикунів. Командиру достатньо одного в день. Також обмежив виснаження на тренуваннях. Адже вважає, що результат залежить не від втоми і знемоги, а від зацікавленості солдата. Завдяки його педагогічним підходам служба стає результативнішою, відмічають військовослужбовці.

— У Романа Володимировича так поставлений процес, щоб людина зрозуміла, що вона робить правильно, — каже заступник командира 44 окремої артилерійської бригади з морально-психологічного забезпечення підполковник Віктор Голодюк. — Його улюблені цитати — «в порядку жити краще» і «завжди

міряємо на себе».

Друга, за словами Віктора Голодюка, більше адресується командирам і начальникам, адже порядком і справедливості, які є ключовими поняттями у підходах командира, спрямовані на те, щоб рядовому солдату служилось краще, щоб йому хотілося служити. Він додав, що Роман Дудченко має прекрасну пам'ять на людей і їх здібності, має велике серце та завжди готовий дати людині другий шанс.

— З такою людиною в бій — тільки з радістю, — так про керівника відгукується головний сержант бригади майстер-сержант Михайло Стрілецький, товариш, який служить пліч-о-пліч з Романом Дудченком уже 20 років. — При зустрічі поза службою

завжди широко радіє бачити, кожному потисне руку, знайде слова підтримки. Не гордує, на свята телефонує і вітає першим, коли я вранці боюся розбудити.

Вважає, що звання і нагороди отримані завдяки солдатам. Тому постійно дбає про їх комфорт і безпеку. Якось навіть віддав свій власний бронжилет, коли побачив, що солдат прибув для здійснення охорони без нього. Тут же зняв з себе і віддав. Цінує дружбу крізь роки, не зважаючи на високу посаду. Задоволені роботою командира військовослужбовці готові говорити про нього багато. І лише позитивне. Вірять, що в українській армії ще багато таких командирів, вартих бути прикладом для наслідування.

## Довідка

44 окрема артилерійська бригада ім. Данила Апостола сформована відповідно до Директиви Генерального штабу Збройних сил України від 20 серпня 2014 року №0902 на території Міжнародного центру миротворчості та безпеки академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра. 3 січня 2015 року пунктом постійної дислокації бригади визначено місто Тернопіль. Військова частина розмістилась на фондах колишньої 11-ої гвардійської



# ПРОВЕЛИ НА ВІЧНУ ВАТРУ

**Герої війни** ■ Сумна звістка сколихнула весь Тернопіль, близьких, друзів та знайомих. Журналіст, майданівець, доброволець, воїн і наш Герой Віталій Дерех загинув... У четвер, 2 червня, сотні тернополян прийшли до Будинку печалі, щоб віддати шану та провести в останню путь нашого захисника

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

Йому назавжди залишиться 34... Віталій завжди вирізнявся з-поміж інших. Його проекти, статті завжди чіпляли та привертати увагу. Він не боявся жодних викликів ні в професії, ні в житті. Ті, хто знав Віталія, кажуть — він ніколи не злився, не ображався та не пліткував. Завжди був на позитиві, навіть якщо у його житті були труднощі. Важко повірити, що його більше немає з нами.

28 травня сумна звістка сколихнула близьких. Віталій загинув... 2 червня попрощатися із захисником до Будинку печалі прийшли сотні тернополян, які товаришували та знали Віталія. Колеги, близькі та друзі згадують Віталіка як надзвичайно добру та життєрадісну людину. Він ніколи не конфліктував. Був готовий завжди прийти на допомогу та міг вибратися з будь-якої неприємності. Ми зібрали спогади про Віталія, життя якого так раптово обірвалося...



Поховали Віталія Дереха на Алеї Героїв на Микулинецькому кладовищі



**ЮРІЙ ШТОПКО,  
РЕГІОНАЛЬНИЙ  
ВИДАВЕЦЬ «RIA  
MEDIA»:**

— Віталій був позитивною і життєрадісною людиною з чудовим почуттям гумору. Він тривалий час працював у нас журналістом. Всі теми, за які

він брався, виходили дуже цікаві. Зі своїм кутот подачі, зі своїм поглядом. Він любив теми, за які традиційна журналістика рідко береться, але в нього виходило це дуже класно. Я б охарактеризував його як людину з твердою життєвою позицією. Це людина-легенда.



**ІРИНА БЕЛЯКОВА,  
ЖУРНАЛІСТКА:**

— Говорити про Віталіка у минулому часі для мене — це якийсь театр абсурду... Не можу повірити, що це прав-

да. Всі спогади з ним веселі. Він був мега креативним, позитивним. Це дуже боляче втрачати таких людей. Здається, що це могло статися з будь-ким, але не з ним. Він міг вибратися з найважчих ситуацій. Дякую тобі, що ти був в моєму житті...



**ІГОР ГАЛАШИН,  
ЗВ'ЯЗКОВИЙ К.Ч.  
77 ІМ. І. ГАВДИДИ  
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО  
ПЛАСТУ:**

— Коли Віталік приходив до нас, він завжди був веселим. Коли я прийшов

у Пласт, він був старшим пластуніком. Створив наш курінь. Проводив гутірки. Це було весело, легко та з усмішкою. Він є прикладом. Герої не вмирають, вони лише відходять у вічність, залишаючи за собою ідеї та справи, послідовників.



**НАТАЛІЯ БУРЛАКУ,  
ГОЛОВНИЙ  
РЕДАКТОР САЙТУ  
«20 ХВИЛИН»:**

— З Віталіком я познайомилася у 2010 році, коли приїхала у Тернопіль і почала працювати в «RIA Медіа». Згадуючи його, хочеться посміхнутися. Те, що він чудив у редакції, у доброму сенсі цього слова, можна згадувати лише з усмішкою. На його робочому столі завжди був хаос. Однак він був людиною, яка не мислила

негативно, не пліткувала, не засуджувала. Завжди жартував, підтримував. Можна згадувати багато історій, як він катався містом на човні, як робив журналістські експерименти і переодягався у людину з нетрадиційною орієнтацією. Як їздив на Мадагаскар і там у нього вкрали документи. Ті експерименти, які він робив, напевно, не міг повторити ніхто. Віталій був талановитим журналістом. Досі не можу повірити, що його більше немає з нами... Слава Герою!



**ПЕТРО ШКУТЯК,  
СТАРШИЙ  
ЛЕЙТЕНАНТ,  
БОЙОВИЙ  
ПОБРАТИМ:**

— Ми познайомилися з ним ще у 2005 році. З того часу постійно зустрічались там, де була небезпека. Спершу на Майдані під час Революції Гідності. Потім у

2014 році разом їхали у батальйон «Айдар» служити та захищати нашу Державу. Під час бойових дій мене поранили, і Віталік був перший, хто надав мені та ще одному бійцю допомогу. Він рятував життя. Під час повномасштабного вторгнення ми знову були разом. Він був надійним. Був готовий виконувати будь-яке важке завдання.



**ЮРІЙ КАРПУК,  
ДИЗАЙНЕР:**

— З Віталіком ми працювали більше 10 років разом. Він був світлою людиною. Ніколи не переходив на особисті речі.

Його не цікавили сварки. У нього був свій світ. За увесь час нашого знайомства я не можу згадати жодного випадку, коли у нього був би конфлікт з кимось. Він жив, радів життю і намагався бути відкритим. Таких людей мало.



**МАРІЧКА,  
ВОЛОНТЕР-  
РЯТУВАЛЬНИК ТА  
ТРЕНЕР З ПЕРШОЇ  
ДОПОМОГИ:**

— Віталік прийшов до нас на курси першої допомоги у 2016 році. У нього все добре виходило з першого разу. Він мав мільйон історій, бо тоді повернувся з війни. Кожна тема навчання підкріплювалась його розповідями. Я запропонувала йому стати рятувальником нашої організації. Він пого-

дився, йому це дуже подобалося. Брав участь у навчаннях, чергуваннях. Пригадую, як він готувався проводити навчання пластунам з першої допомоги і дуже хвилювався, щоб це було цікаво, хотів навчити дітей, розповісти щось цікаве. Він був стресостійкий. Мене це дуже захоплювало, бо він міг надзвичайно швидко зорієнтуватися у складних ситуаціях і знайти рішення. Він був креативним, з шаленими ідеями та мріями. З ним завжди було цікаво.



**АНДРІЙ ШКУЛА,  
ЖУРНАЛІСТ,  
ДЕПУТАТ  
РАЙОННОЇ РАДИ:**

— Людини подібної ширості я не зустрічав. Він був чесний у всьому. Він не лукавив, не хитрив. Навіть його загибель — це прояв щирості, бо він був воїном з 2014 року. Він мав поранення, він міг

не брати участі у бойових діях, його не мобілізували, але він вирішив їхати захищати нашу державу від ворога. Всі, хто знав Віталіка, пам'ятають його позитивним, світлим і завжди усміхненим. Навіть коли в нього були погані справи, він казав: «Та що ти, все нормально, все гарно». Це велика втрата для близьких, друзів, для нашого міста.



**АНДРІЙ ТИХИЙ,  
ЖУРНАЛІСТ,  
ДИРЕКТОР ФК  
«НИВА»:**

— Віталік був одним з найпозитивніших людей. За ним ніколи нічого злого чи

недоброго не було. Він по-доброму був чудний. Дуже шкода, що про нього нам тепер доводиться говорити у минулому часі. Не так давно зустрічав його у Тернополі, на жаль, то була остання наша зустріч.

## Довідка

Дерех Віталій Мирославович народився 3 вересня 1987 року у Тернополі. Закінчив Галицький коледж ім. В'ячеслава Чорновола. Працював журналістом газети «20 хвилин». У 2013 році від редакції їздив в експедицію в Південну Африку та на Мадагаскар. Активний учасник Революції гідності, зокрема в складі 15-ї сотні «Самооборони Майдану». Рятував людей на Інститутській 20 лютого. Пластував в 29-у курені УПЮ ім. Юрія Старосольського, згодом разом із своїм гуртком «Сірі Вовки» (в якому також був Віктор Гурняк, Герой України, загинув в бою за Україну в 2014) — в 77 курені УПЮ ім. Івана Гавдики, де і був впорядником, коли перейшов у старші пластуни. Був учасником та інструктором на військово-патріотичному таборі «Легіон». У 2014 році пішов добровольцем у батальйон «Айдар» Збройних сил України, воював у його складі до липня 2015 року. У 2016—2018 роках працював у Муніципальній варті м. Івано-Франківськ, зокрема рятувальником. Кавалер ордена «За мужність» III ступеня (2016 р.). Мужньо боронив нашу країну від російського окупанта під Києвом та на Луганщині. Керував розрахунком протитанкових засобів, з яким ліквідував не одну одиницю ворожої техніки та особового складу. Загинув 28 травня 2022 року.

# Потрібна операція. Допоможіть Давиду одужати!

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

7-річний Давид Ревнюк з Тернополя бореться із страшним діагнозом Гліоз — відмирання клітин головного мозку. Батьки Давида змушені просити допомоги у небайдужих людей, щоб зібрати кошти на дороговартісну операцію.

Тривалий час малюку не могли поставити діагноз. Рідні не розуміли, що з дитиною відбувається. Врешті лікарі встановили страшний діагноз. Надія батьків на пересадку стовбурових клітин. Це новий метод лікування у медицині. Давиду проводили цю операцію вже двічі. — Два рази ми робили пересадку стовбурових клітин Давиду, — роз-

повідає мама дитини Світлана Ревнюк. — Першу операцію зробили у червні 2021 року у Грузії. Вона дала значні покращення. Через пів року зробили операцію знову, але результату не було. Третю операцію планували провести у вересні—жовтні. Але у Давида швидко прогресує хвороба і операцію потрібно зробити якомога швидше. У дитини постійні головні болі.

Вартість процедури невідомна для родини — 740 тис. гривень. Операцію повинні провести вже 14 червня, тож часу обмаль. — Ми наразі спілкуємося з грузинськими лікарями. Можливо, операцію проводитимуть у Грузії, можливо спеціалісти зможуть приїхати до України. Але потрібно зібрати кошти. Ми дуже вдячні усім людям, які допомагають нам.

## Довідка

Рахунок для переказу в гривнях: ПриватБанк 4731219123278743 Ревнюк Світлана Вікторівна Рахунок для переказу в євро: ПриватБанк IBAN: UA103052990262056400929081717 Ревнюк Роман Васильович



# НА ВИРОБНИЦТВО ПОТРІБНІ ПРАЦІВНИКИ ВИСОКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА

- МАЙСТЕР ЗМІНИ
- НАЛАДЧИКИ НА ЛИСТОЗГИН
- НАЛАДЧИКИ  
НА ТЕРМОПЛАСТАВТОМАТ
- НАЛАДЧИКИ НА ПРЕСА (ХШУ)
- ШЛІФУВАЛЬНИКИ  
ПРОФІЛЬНОГО ШЛІФУВАННЯ
- ШЛІФУВАЛЬНИКИ  
ПЛОСКОГО ШЛІФУВАННЯ
- СЛЮСАРИ-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИКИ

- СЛЮСАР З  
МЕХАНОСКЛАДАЛЬНИХ РОБІТ
- ЗВАРНИК НА МАШИНАХ  
КОНТАКТНОГО ЗВАРЮВАННЯ
- ЕЛЕКТРОЗВАРНИК НА АВТОМАТИЧНИХ  
ТА НАПІВАВТОМАТИЧНИХ МАШИНАХ
- ОПЕРАТОР ВЕРСТАТІВ З ПРОГРАМНИМ  
КЕРУВАННЯМ
- ОПЕРАТОР ПРОФІЛЕВИГИНАЛЬНОГО  
АГРЕГАТА
- ФАРБУВАЛЬНИК ПРИЛАДІВ ТА ДЕТАЛЕЙ
- ПОМІЧНИК  
СЛЮСАРЯ-ІНСТРУМЕНТАЛЬНИКА

- КОМІРНИК
- КОМПЛЕКТУВАЛЬНИК



## МИ ПРОПОНУЄМО:

1. ВИСОКА ЗАРОБІТНА ПЛАТА
2. НАДАЄТЬСЯ ЖИТЛО  
ДЛЯ СПЕЦІАЛІСТІВ
3. ХОРОШІ УМОВИ ПРАЦІ
4. ДОВЕЗЕННЯ ДО МІСЦЯ  
РОБОТИ ТА ДОДОМУ
5. ПЕРСПЕКТИВА КАР'ЄРНОГО РОСТУ
6. ОФІЦІЙНЕ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Звертайтеся за адресою: вул.Подільська, 46  
Довідки за телефоном (067) 352-72-89



**КОНТИНЕНТАЛ**  
ФАРМЕРЗ ГРУП

**потрібні на роботу :**

- **АГРОНОМ, ГОЛОВНИЙ АГРОНОМ**
- **ЕЛЕКТРОМЕХАНІК** (Кременецький р-н)
- **СКЛАДАЧ ПОЇЗДІВ** (с.мт. Козова)
- **МЕХАНІК С/Г ТЕХНІКИ** (Кременецький р-н)
- **ОБЛІКОВЕЦЬ** (с.мт. Козова)
- **МЕНЕДЖЕР З ОБЛІКУ ВРОЖАЮ** (с. В. Бірки)

**Тел.: (067) 674-82-15 (Ірина)**

506214\_07.2

508723\_07.2a

**ВАНТАЖНИКИ**

**висока з/п**

**тел. (097) 790-09-61**

The advertisement is a vertical rectangle with a black border. At the top, there is a small white box containing the text '508723\_07.2a'. Below this, the word 'ВАНТАЖНИКИ' is written in large, bold, black capital letters on a light gray background. Underneath, the phrase 'висока з/п' (high salary) is written in bold black text on a white background. At the bottom, the phone number 'тел. (097) 790-09-61' is written in bold black text on a white background. The central part of the advertisement features a photograph of a white cargo truck parked on a road, with a small white car visible in the distance to the right.

508723\_07.2a

# ВАНТАЖНИКИ

**висока 3/п**

**тел. (097) 790-09-61**

**МАЙСТЕР ДЛЯ ПЕРЕРОБКИ ПЛАСТИКУ, СМТ.МИКУЛИНЦІ, 3/П ВИСОКА. (067) 352-13-03**

Майстер з виготовлення ключів, досвід не обов., працівник для чистки пір'я, досвід не обов. (067) 355-64-36

Майстер-каменярь, галушинецький камінь під розшивку, 3/п 500 грн./куб.м, майстер для утеплення будинку, 3/п 50 грн./кв.м (068) 055-07-11

**МУЛЯР ДЛЯ МУРУВАННЯ ДИМАРЯ ПІД РОЗШИВКУ, ПОКРИВЕЛЬНИКИ (ЧЕРЕПИЦЯ.) 52-34-89, (097) 250-23-41**

**ОПЕРАТОР НАВАНТАЖУВАЧА ЈСВ, СМТ.МИКУЛИНЦІ, 3/П ВИСОКА. (067) 352-13-03**

**ОПЕРАТОРИ ЛАЗЕРНОЇ ПОРІЗКИ, ДОВЕЗЕННЯ НА РОБОТУ ТА ДОДОМУ, 3/П ВИСОКА (067) 352-72-89**

**ОПЕРАТОРИ ПРОФЛІВЕВИНАЛЬНОГО АГРЕГАТУ, ДОВЕЗЕННЯ НА РОБОТУ ТА ДОДОМУ., 3/П ВИСОКА (067) 352-72-89**

**ОПЕРАТОРИ ТОКАРНИХ ВЕРСТАТІВ З ЧПК, 3/П ВИСОКА. (068) 220-86-96**

**У зв'язку із розширенням виробництва запрошуємо на роботу:**

## ПРИБИРАЛЬНИЦЮ

(5000-6000 грн)

**тел. 067 658 82 50**

508702\_07.2

**ОПЕРАТОРИ ФРЕЗЕРНИХ ВЕРСТАТІВ З ЧПК, 3/П ВИСОКА. (068) 220-86-96**

**ОХОРОНЕЦЬ, ДОБА ЧЕРЕЗ ДВІ. (096) 080-97-77**

**ПЕКАР-ТІСТОМІС, ТЕХНОЛОГ (ХЛІБОПЕКАРСЬКА ГАЛУЗЬ). (067)368-64-86, (096)080-97-77**

На виробництво в с.Чистилів, Тернопільський р-н потрібні працівники:

**•ЖІНКИ**

**БЕЗ ДОСВІДУ**

**РОБОТИ**

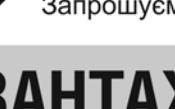
**НА ВИРОБНИЦТВО ШКАРПЕТОК**

Жінки без досвіду роботи, навчаємо, робота позмінно,  
довозка до роботи і з роботи за наш рахунок,  
(від 6 магазину, Східний масив, Сонячний масив)

**ВИСОКА ЗАРПЛАТА**

**тел. (098) 66 555 10**

508508 07.2



Запрошуємо на роботу:

**ВАНТАЖНИКІВ**

**ВИСОКА З/П**  
надається житло

тел. **(098) 221-59-24**

508723 07 25

### 7.3 ШУКАЮ

Бригада 2-3 чол. шукає роботу на будівництві.  
(098) 366-50-46

Бригада з заливання фундаментів, мурування  
огорож шукає роботу (096) 926-67-51

Бригада з копання фундаментів шукає роботу  
(098) 190-90-51

Бригада з мурування каменем шукає роботу (098)  
231-18-28

Бригада з мурування огорож з каменя шукає роботу, (067) 134-07-31

Бригада з мурування огорож шукає роботу, розглянемо різні пропозиції. (098) 190-87-95

Бригада з мурування огорож шукає роботу. (098)  
057-94-91

Бригада з мурування огорож шукає роботу. (098)  
195-26-64

Бригада з мурування огорож шукає роботу. (098)  
195-42-94

Бригада майстрів з копання, заливання фундаментів шукає роботу. (068) 719-10-72

Бригада майстрів з огорож з каменя, цегли шукає роботу. (097) 826-88-71

Бригада шукає роботу з мурування плотів (097)  
926-10-80

## 7. РОБОТА, ЕМІГРАЦІЯ

### 7.2 ПРОПОНУЮ

**ВОДІЙ-ЕКСПЕДИТОР ДЛЯ РОЗВЕЗЕННЯ ХЛІБА, ПРАЦІВНИКИ НА ПЕКАРНЮ.** (068)161-07-74, (050)377-58-92

**ЗВАРЮВАЛЬНИКУ, 3/П ВИСОКА.** (068) 220-86-96

**ЗВАРЮВАЛЬНИКИ НА КОНТАКТНИЙ І АРГОННИЙ ЗВАРЮВАННЯ, ДОВЕЗЕННЯ НА РОБОТУ ТА ДОДОМУ, 3/П ВИСОКА** (067) 352-72-89

**Комбайнер на зернозбиральний комбайн** (067) 676-40-58

**КОМПЛЕКТУВАЛЬНИК НА ПРОДУКТОВИЙ СКЛАД, ЧОЛ., ДО 50 Р., РОБОТА ПОЗМІННА, 3/П В МЕЖАХ 16 000 ГРН.** (067) 351-50-53

**КОМІРНИК, 3/П ВИСОКА.** (068) 220-86-96

**КРАВЕЦЬ НА РЕМОНТ ОДЯГУ, ШВЕЙНА ОСВІТА.** (067) 983-10-70

Людина для встановлення європейського пакету програмована на джип Ренегейд. (067) 960-36-15

**МАЙСТЕР ВИРОБНИЦТВА З ПЕРЕРОБКИ ПОЛІМЕРІВ, СМТ. МИКУЛИНЦІ, ХОР. УМОВИ, 3/П ВИСОКА.** (067) 352-72-04











## ПРИМІЩЕННЯ ВІЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

### масив "Сонячний" від забудовника в зданому будинку

ТЕРНОПІЛЬ  
БУДКОНТРОЛЬ

тел. (067) 128-51-71

508607 04.1

**ДОБРОБУДА**  
БУДИВЕЛЬНА КОМПАНІЯ

**1-, 2-, 3- кімнатні квартири**  
Пайова частка. Здача - 2021-2023рр.  
Покращене планування. Теплозберігаючі квартири

**Адреса новобудов:**  
вул. Тролейбусна,  
вул. Білогірська,  
пр.в. Цегельний,  
вул. Заміська,  
котеджі «Кленовий гай»

**Забудовник:**  
ТОВ «Добробуд»  
вул. Тролейбусна, 11д  
(0352) 43-43-48,  
(067) 674-60-12  
www.dobrobudltd.com.ua

Ліц. АЕ №640177 вид. ДАБІ від 30.03.2015р.  
Пр.в. поч. буд. роб. № ТП 083150620174 від 03.03.2015р.  
Дозвіл на буд. роб. № ТП 112190940891 від 04.04.2016р. Витяг №176152130 від 02.08.2019р.  
Дозвіл на буд. роб. № ТП 112191330490 від 13.05.2019р. Витяг №176151964 від 02.08.2019р.  
Дозвіл: номер ТП 112201410290 від 20.05.2020р. ТП номер 112191310515 від 11.06.2019р.

Н.Світ 2/9/ц 55/37/12 сира, док 33 000 (067) 787-33-64

ПЕТРИКИ (ШЕПТИЦЬКОГО 4/4 80/-/22,4 н/Б (096) 805-95-25

#### 4.3 ПРОДАЮ 3-КІМН.

б-р Галицького 5/9/ц 64/40/9 х/ст (097) 239-78-88  
б-р Куліша 6/9/п 64/40/9 о/к, терм 34 200 (097) 239-78-88

вул. 15 Квітня 8/9/п 74 кв.м 2б.з, х/ст (098) 692-05-01  
вул. Бандери 3/5/п 52 кв.м кол.х/ст (096) 557-70-59  
вул. Карпенка 2/9/ц 64/40/9 о/к 35 000 (097) 239-78-88

вул. Київська 3/9/п 64/40/9 о/к, терм 35 000 (097) 239-78-88

вул. Київська 4/10/п 64/40/9 2б.з, меб (098) 692-05-01

вул. Лучаківського 2/10/ц 89 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

вул. Лучаківського 2/10/ц 96,9 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

вул. Львівська 3/10/ц 82 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

вул. Львівська 4/10/ц 92,3 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

вул. Макаренка 4/5/ц 42 кв.м 25 800 (067) 350-36-62

**ВУЛ. МИКУЛИНЕЦЬКА - 2 Р., СИРА, ДОКУМ., ВЛ 46 500 (067) 259-31-31**

Дружба ц/б 94,16 кв.м д/у, сира (067) 128-51-71

кемпінг 4/10/ц 70 кв.м і/о, е/р, гараж (096) 557-70-59

Центр 5/5 75/45/9 зел. церква 54 000 (096) 734-68-47

#### 4.5 ПРОДАЮ ГАРАЖ

автостоянка №2, 2 суміжні метал. (067) 550-25-69

Березовиця, вул. Зелена, 21 кв.м (098) 692-05-01

кооп. «Кінетрон», п/бус, світ., підв 8 000 (068) 038-90-00

#### 4.6 ПРОДАМ БУДИНОК

**БУДИНОК С.АНГЕЛІВКА, ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ Р-Н 2-ПОВ 174 КВ.МЖИЛА 78 КВ.М, 5 КІМ., 0, 12 ГАДОВОГІРНА (098) 484-89-30**

Будинок с. Богданівка, 50 м до зупинки поїзда - 3 кім., кух., газ, світло, літ. кух., сарай, стодала, гараж, підв., 0,18 га, - (098) 481-34-36

Будинок с. Богданівка 54 кв.мжиль, 0,21 га55 000 у.о. (067) 787-33-64

Будинок с.В.Глибочок 72 кв.мнадвірні будівлі, 0,19 га18 000 у.о. (067) 787-33-64

**БУДИНОК С.КОЛОДНО -3 КІМ., ВЕРАНДА, ЛІТ. КУХ., ЛЬОХ, ХЛІВ, ГАРАЖ, САД, 0,18 ГА, ПОРУЧ МАГАЗИН, ЗУП.ДОГОВІРНА (098) 998-07-88**

**БУДИНОК С.НЕТЕРПИНЦІ, ЗБОРІВСЬКИЙ Р-Н, 38 КВ.М ВІД ТЕРНОПОЛ 65 КВ.МЗ КІМ., КУХ, ПАРОВЕ ОПАЛ., ГАЗ, ВЕРАНДА, НАДВ. БУД., ГОРОД 0,4 ГА- (097) 284-86-27, (097) 281-53-05**

**БУДИНОК С.ОЗЕРНА -СТАРИЙ ГЛИН. БУД., ГАЗ, ВОДА, СВІТЛО, 0,55 ГА,- (097) 152-63-81**

**БУДИНОК СМТ.МИКУЛИНЦІ 88,3 КВ.МЗ КІМ., КУХ., СВІТЛО, ГАЗ, ПІДВАЛ, САРАЙ, ГОРОД, БЕЗ ПОСЕРЕДНИКІВДОГОВІРНА (098) 343-19-55**

Будинок Східний, вул. Глибока -0,07 га63 000 у.о. (096) 734-68-47

Ділянка дачна с.Петрики, кооп. «Золота осінь» 0,05 гагаз, світло, вода, 5 500 у.о. (098) 061-61-01

**ДІЛЯНКА ЗЕМЕЛЬНА КАРПАТИ 0,6 ГАБУДИНОК, ЗАТИШНЕ, ЕКОЛОГ. ЧИСТЕ МІСЦЕ, МІЖ ГОРАМИ, БІЛЯ ЛІСУ, ПОБЛ. Р.ЧЕРЕМОШДОГОВІРНА (095) 162-72-42**

**ДІЛЯНКА ЗЕМЕЛЬНА С.БАЙКІВЦІ -0,1 ГА, КАДАСТР. №6125280600:02:001:4387- (067) 706-80-21**

**ДІЛЯНКА ЗЕМЕЛЬНА С.БАЙКІВЦІ -0,12 ГА, КАДАСТРОВИЙ № 61252806000:2001:3647- (067) 706-80-21**

**ДІЛЯНКА ЗЕМЕЛЬНА С.ОСТРІВ, ВУЛ.ШКІЛЬНА 0,2 ГАЗ РЯД.- (067) 351-46-12**

Ділянка земельна с.Плотича 0,15 гапід забуд., рівна, приват., всі ком., права стор.новобуд., обмін на а/м, квартиру- (067) 935-06-34

#### 4.8 ЗДАМ В ОРЕНДУ

1-кім. квартиру, Східний, 2 500 грн.+ком. (067) 336-96-65

1/2 будинку, 2 кім., і/о, зв. ст., 5 000 грн. (096) 734-68-47

2-кім. квартиру, Центр, і/о, гарний вид на озеро, всі зручності (066) 113-22-67

**3-КІМ. КВАРТИРУ, ВУЛ.ТАРНАВСЬКОГО 1/-/Ц, ДЛЯ СІМЕЙНИХ, СУХА, ЧИСТА, ЗВ. РЕМ., ПОВ. ТЕХ., МЕБ., ВЛАСНИК, (098) 273-81-33**

**БУДИНОК, КАМІНИ, І/О, СПОКІЙНЕ МІСЦЕ, 5 000 ГРН. (097) 375-12-70**

Візьму на квартиру 1-2 дівчат або жінку, без шкідливих звичок, Сонячний, хор. умови, біля парку, помірні ціни. (097) 933-57-56

Візьму на квартиру 2 працюючих дівчат, або хлопців, або студентів, молоду сім'ю без дітей, Сонячний, побл. «Сільпо», власник. (067) 278-80-27

Тернопільська обласна спілка споживчих товариств

## ЗДАЄ В ОРЕНДУ ОФІСНІ ПРИМІЩЕННЯ

за адресою: м. Тернопіль, майдан Волі, 4

**Звертатися за тел. 067-354-10-15**

**ОК ЖБК "Головацького-1"**

**ПАЙОВА ЧАСТКА**

(067) 350-47-74  
(096) 749-82-78

Дозвіл №ТП 114170962418 від 6 квітня 2017р.  
Ліц. №57-П від 09.10.2019р. ДАБІ/Дозвіл на буд. роб. № 2016-06-34

- здача I пускового комплексу вже зданий.  
- здача II пускового комплексу вже зданий.

Багатоквартирний житловий будинок із вбудовано-прибудованими приміщеннями громадського призначення та гаражами манежно-боксівового типу по вул. Ілленка, р-н 9 училища, мкр «Північний»

**ЦІНА ДОГОВІРНА**  
Гаражі. Підземні паркінги. Великий дитячий майданчик.

**1-кімн. - 44м², 45м²; 2-кімн. - 62м², 66м², 68м²; 3-кімн. - 82м²; комерційні приміщення (магазини, офіси) - 11000 м²**

Візьму на квартиру порядну дівчину, хор. умови проживання, ціна помірна. (098) 872-87-45

**ВІЗЬМУ НА КВАРТИРУ ПРАЦЮЮЧИХ ХОЛПЦІВ АБО ДІВЧАТ. (096) 389-75-28**

**ОРЕНДА ОФІСНИХ ПРИМІЩЕНЬ**  
Центр, вул. Шашкевича, 3  
18м², 22м², 34м² і 50м²  
**ДЕШЕВО ЗДАЮТЬСЯ В ОРЕНДУ** від власника  
**ОФІСНІ ПРИМІЩЕННЯ**  
**В АДМІНІСТРАТИВНОМУ КОРПУСІ**  
(2, 3 поверх), евро ремонт, меблі вартість від 135 грн/м²  
тел. **098 532 55 58**

Візьму на квартиру, подовово, на короткий термін, недорого. 52-75-46, (067) 995-76-38

Візьму на підселення дівчину, хор. умови, ТВ, Wi-fi, хол., розклад, диван, зручне місце, помірна ціна, терміново (098) 797-55-15

Ділянку дачну, львівська траса, 0,09 га, місце для інструментів, (067) 960-36-15

**ОФІС, ЦЕНТР, 27 КВ.М, І/О, САНВУЗОЛ, НОВІ ВІКНА, БОЙЛЕР, ДУШ, РОЗСУВНА С-МА НА 2 КІМНАТИ, НА ТРИВАЛИЙ ТЕРМІН, ДОГОВІРНА. (098) 495-63-33**

**ПРОДАЖ АБО ОРЕНДА ОФІСНОГО ПРИМІЩЕННЯ**  
по вул. Підкови (Східний масив) площа 100 м²  
ціна договірна, не агенція (від власника)  
тел. **(098) 532 55 58**

Приміщення комерційне, вул.Шпитальна, 46 кв.м, і/о, кутове, 15 000 грн. (096) 734-68-47

**ПРИМІЩЕННЯ КОМЕРЦІЙНО-ОФІСНЕ, ВУЛ.КИЇВСЬКА-ТАРНАВСЬКОГО, 66 КВ.М, 13 000 ГРН. (067) 259-31-31**

Приміщення офісні, вул.Бродівська, окремих поверх, санвузол, 3 кабінети. (067) 848-59-45

**ПРИМІЩЕННЯ СКЛАДСЬКЕ, 300 КВ.М, ОФІСНІ, 80 КВ.М, ДОГОВІРНА. (067) 259-31-31**

**ПРИМІЩЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНЕ, ВУЛ. ШЕПТИЦЬКОГО, Р-Н ЦЕНТР. ТА ПРОДУКТ. РИНКІВ, 25 КВ.М, 50 КВ.М, НА ТРИВАЛИЙ ТЕРМІН, БЕЗ АГЕНЦІЙ. (068) 595-52-31**

**ОРЕНДА ОФІСІВ**  
по вул. Білогірській від 101,7 м²  
тел. **067 674 60 02, власник**

**ПРИМІЩЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНІ, ОФІСНІ, СКЛАДСЬКІ, 15-80 КВ.М, ДРУЖБА, РИНОК «МОТОР», ВЛАСНИК. (067) 352-07-31**

**ПРИМІЩЕННЯ ТОРГОВО-СКЛАДСЬКЕ, Р-К «ЗАХІДНИЙ», ВУЛ.ОБІЗНА, 130 КВ.М, (097) 157-34-67**

Підселення для хлопця, Сонячний, 2 500 грн.+ком. (067) 350-25-63

Тимчасівку, р-н автовокзалу, окремих вхід, всі умови, без господарів. (097) 118-56-63

Три кімнати в 4-кім. квартирі, вул.Шептицького, 9/9/ц, і/о, меб., хол., прал. маш., 350 у.о.+ком. (067) 350-25-63

#### 4.9 КУПЛЮ

**1-, 2-, 3-КІМ. КВАРТИРУ, БУДИНОК, ЧАСТИНУ БУДИНКУ В М.ТЕРНОПІЛЬ, ТЕРМІНОВИЙ РОЗРАХУНОК. (096) 670-59-05**

1-, 2-, 3-кім. квартиру, кімнату в гуртожитку, приміщення комерційне, розгляну різні варіанти. (067) 424-26-05

1-, 2-кім. квартиру, без посередників. (067) 350-25-63

1-, 2-кім. квартиру, будь-який район, можна новобудову або іншу, розгляну всі пропозиції, без посередників, терміново (098) 061-61-01

**БУДИНОК АБО ДІЛЯНКУ ЗЕМЕЛЬНУ ПІД ЗАБУДОВУ КОТЕДЖУ АБО БАГАТОПОВЕРХІВКИ (098) 150-41-41**

**БУДИНОК-ДАЧУ, ЛЬВІВСЬКА ТРАСА, ДО 10 КМ ВІД ТЕРНОПОЛЯ. (098) 604-45-44**

Квартиру в Тернополі, будь-який район, розгляну всі пропозиції, без посередників. (098) 541-50-92

**ПАІ, ДОРОГО, ВІД 1 ГА, ПАІ В ОРЕНДІ, ДОПОМОГА В ОФОРМЛЕННІ ДОКУМЕНТІВ, СПАДЩИНА, СЕРТИФІКАТИ. (097) 523-34-22**

#### 4.10 ЗНІМУ

1-, 2-кім. квартиру, в Тернополі, термново, (067) 712-82-72

1-, 2-кім. квартиру, для місцевих, на тривалий термін. (096) 885-38-81

Винайму 1-, 2-, 3-кім. квартиру, буд-який район, розгляну всі пропозиції, порядність гарантую. (098) 061-61-01

Винайму квартиру, будь-який район, для сім'ї, розгляну всі пропозиції. (098) 541-50-92

Винайму квартиру, гуртожиток, кімнату на підселення, розгляну різні пропозиції, терміново. (067) 424-26-05

Винайму квартиру, розгляну всі варіанти, (Ірина) (067) 869-16-96

#### 4.11 РІЗНЕ

**ПРОДАЮТЬСЯ 2 КІОСКИ-ЧЕМОДАНИ, ЦЕНТРАЛЬНИЙ РИНОК, ПОЧАТОК РЯДУ, ХОР. МІСЦЕ, НЕДОРОГО. (068) 853-82-05**

Продаються будинки, с.Чернихівці, 2 кім., газ, вода, світ., 0,5 га, 10 000 у.о., будинок, літ. кух., 0,35 га, 15 000 у.о. (096) 734-68-47

Продаються ділянки земельні, с.Байківці, 0,1 га, 30 000 у.о., 2-га лінія, с.В.Гаї, 0,1 га, 8 500 у.о., 15 000 у.о., 18 000 у.о., (096) 734-68-47

Продаються приміщення цокольні, пр.Тарнавського, ц/б, 79,9 кв.м, 100 м від нового ринку. (067) 128-51-71

**Терміново і дешево продається діючий ЦЕГЕЛЬНИЙ ЗАВОД**  
в с. Буданів, Тербовлянського р-ну  
Запас сировини на 75 років  
Спецдозвіл та повне документальне забезпечення  
тел. **098 532 55 58**

**ПРОДАЄТЬСЯ 2-КІМ. КВАРТИРА, ЦЕНТР, 75 КВ.М, 3-КІМ. КВ., ЦЕНТР, 50 КВ.М, ВЛАСНИК. (063) 758-41-31**

Продається відділ жіночого одягу, р-к «Оріон», 15 кв.м, терміново. (067) 128-51-71

Продається приміщення, вул.Київська, ц/б, 79,9 кв.м, власник. (067) 128-51-71

Продається приміщення, пл. Ринок, ц/б, 80 кв.м, власник. (067) 128-51-71

Продається терміново відділ жіночого одягу з товаром, вул. 15 Квітня, р-к «Оріон», 15 кв.м, договір-на (067) 128-51-71

## КУПОН ОГОЛОШЕННЯ

Дійсний лише для подачі оголошення у №24 від 15.06.2022р.

РУБРИКА: **ТЕКСТ ОГОЛОШЕННЯ:**  
130 символів

ПУНКТ ПРИЙОМУ

№ ВИХОДУ

тел. дом.:

моб.:



Категорія "А" (безкоштовно) ☐  
Категорія "Б" (просте) - 20 грн. ☐  
Категорія "В" (виділене) - 25 грн. ☐

## Якщо Ви хочете подати оголошення, то

1 Купіть медіа-картку та зателефонуйте:

2 **43-00-50, 235-327, 235-203, (098)477-12-70** (згідно тарифу оператора)

Виріжте купон і занесіть його в пункт прийому за адресою:  
\* позначені зірочкою спеціалізовані пункти прийому оголошень

\*Редакція газети «RIA плюс» ..... вул. Дубовецька, 16  
\*м-н «Преси»..... вул. Сагайдачного, 2  
Торговий центр «Орнава» ..... вул. Живова, 15а  
Міський прод. ринок ..... вул. Живова,  
Ринок «Оріон»..... вул 15 Квітня, 6  
праве крило

С-т «Сільпо»..... вул. Петлюри, 2  
Кіоск «Збруч»..... вул. Живова, 15  
ТРЦ «Подолани».....вул. Текстильна, 28ч  
(1 пов., пункт продажу преси)  
ТЦ «Марципан» (1 пов.).....вул. Кривоноса, 26  
(1 пов., пункт продажу преси)



- Одне оголошення на один номер телефону у газету "RIA плюс" можна подати безкоштовно (безкоштовні рубрики) від середи до п'ятниці.
  - За телефоном при наявності медіа-картки номіналом не менше 20 грн.
  - У пунктах прийому оголошень на купоні газети «RIA плюс»
- Усі наступні оголошення, що будуть надруковані звичайним шрифтом, коштуватимуть 20 грн. ціна виділеного оголошення (друкується виділеним шрифтом) 25 гривень.
- Ці оголошення можна подати за допомогою медіа-карток, що продаються у будь-якому кіоску з пресою.
- 3 середи по п'ятницю - 20 грн., з суботи по вівторок - 25 грн.
- Зауважимо, з суботи по вівторок до 12.00 приймаються лише виділені оголошення за терміновим тарифом 25 гривень.
- При подачі оголошень, що підлягають ліцензуванню, необхідно подати у редакцію копію ліцензії.

Додаткова інформація за телефонами 23-52-03, 23-53-27, 43-00-50, (098) 477-12-70.

**Медіа-картка є своєрідною платіжною картою, на якій є певна сума грошей. За допомогою медіа-картки можна по телефону розрахуватися за оголошення.**

- Платні рубрики:
  - 1.АВТО-МОТО
    - 1.4 Різне
  - 2. АВТОМОБІЛІ ІНШІ
  - 3. АВТОМОТОТЕХНІКА
  - 3.4 Транспортні послуги(Ліц.)
  - 3.5 Авто-ремонтні послуги
  - 4.НЕРУХОМІСТЬ
    - 4.1 Продаю 1-кімн
    - 4.2 Продаю 2-кімн
    - 4.3 Продаю 3-кімн
    - 4.4 Продаю 4-, 5-кімн
    - 4.5 Продаю гараж
    - 4.6 Продам будинок
    - 4.7 Обмінюю
    - 4.8 Здам в оренду
    - 4.9 Куплю
    - 4.10 Зніму
    - 4.11 Різне
  - 5.Будматеріали, сантехніка
  - 5.2 Продам
  - 5.4 Будів-ремонтні послуги(Ліц.)
  - 6.МЕБЛІ
    - 6.4 Різне
  - 7.РОБОТА, ЕМІГРАЦІЯ
  - 7.2 Пропоную
  - 7.4 Різне (Ліцензія)
  - 9.КОМП'ЮТЕРИ
  - 9.4 Різне
  - 17.МЕТАЛИ
  - 17.2 Продам
  - 17.3 Куплю
  - 26.ПОСЛУГИ
    - 26.1 Побутові
    - 26.2 Юридичні (Ліц.)
    - 26.3 Навчання
    - 26.4 Медичні (Ліц.)
    - 26.5 Різне
  - 27.СПОРТ, ТУРИЗМ
  - 27.4 БЕЛОТЕХНІКА
  - 27.4 Різне (Ліцензія)
  - 28.Ф





# БУДІВНИЦТВО

№23    08.06.2022



вул. Шептицького, 23Б,  
ТЦ «SOTERIA»,  
вул. Живова, 9,  
Центральний ринок

(067) 909 71 58  
(073) 909 71 58

Rolletto  
«Карнизи & Жалюзі»

rolletto\_ternopil  
rolletto.ternopil  
rolletto.com.ua

**•КАРНИЗИ**  
ковані, стельові,  
багетні, литі, дерев'яні

**•ТКАНИННІ РОЛЕТИ**  
«День-ніч», «Black-Out»,  
«Зебра», «3D»

**•ЖАЛЮЗІ**  
горизонтальні,  
вертикальні,  
дерев'яні, бамбукові

**•РИМСЬКІ ШТОРИ**

**•ШТОРИ ПЛІСЕ**

**•МАРКІЗИ**  
перголи, парасолі

## 5. БУДМАТЕРІАЛИ, САНТЕХНІКА

### 5.2 ПРОДАМ

Бетон різних марок, висока якість, доставка „Мік-сером", самоскидом, розчин цементний. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Блоки бетонні фундаменті, заводські, з гранітного щебеню, нові, різні розміри, можлива доставка, розвантаження, монтаж. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Блоки, відсів, камінь, щебінь, білий, сірий, пісок, цегла. (067)351-21-97, (050)588-73-97

Бордюр дорожній, тротуарний, вібропресований, плитка тротуарна, різна товщина, можлива доставка, розвантаження, монтаж. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Бруківка вібропресована: креатив, променад, римс. брук, хвиляка, катущка, старе місто, римс. камінь, цеглина, бордюр дорож, тротуа (097)979-86-31, (050)234-67-25

**ВАПНО ГАШЕНЕ, НЕГАШЕНЕ, ЦЕМЕНТ М-400, М-500, ПІСОК В МІШКАХ, ЩЕБІНЬ, КЕРАМЗИТ, ЦЕГЛА, ВІДСІВ, КАМІНЬ, ДОСТАВКА.** (067)350-38-83, (050)711-55-70

**ГАЗОБЛОКИ ВІД ПРОВІД ВИРОБ. ТМ «АЕРОК», ЯКІСНІ, ЕКОЛОГ.ЧИСТІ, СЕРТИФІК., ГУРТ, РОЗДРІБ, ЗИМОВЕ ЗБЕР. НА СКЛАДІ - ЗАБИРАЙ НАВЕСНІ.** (097)808-55-72, (073)141-06-00

**ГАЗОБЛОКИ, ВІД ВИРОБНИКА, ПЕРЕСТІНОК, 10Х30Х60, 12Х30Х60, МАНІПУЛЯТОР, ЯКІСТЬ, БЕЗКОШТОВНЕ СКЛАДУВАННЯ, ПЕРЕДСВЯТКОВІ ЗНИЖКИ.** 42-48-02, (067) 925-87-31

Геотекстиль голкопробивний, поверхнева міцність 100,150, 200,300 г/кв.м, для доріг, тротуарів, ландша. дизайну, дренажу, армування. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Дошка паркетна, нова, в упаковці, натур. дуб, 479 грн./шт., 1003 грн.,214 шт., з/ч до професійної вентиляції для кухні. (098) 643-72-50

**ДОШКА ЯСЕНЕВА, ОБРІЗНА, ДОВЖ. 1 М, ТОВЩ. 30-50 ММ, СОСНОВА НЕОБРІЗНА, 50 ММ, ЛАТИ, МУРЛАТИ, ПРОФ. КОМПРЕСОР, ЕЛЕКТРОВЗАРКА 380-220** (098) 467-56-01

**ДОШКА, СУХА, СОСНОВА, СТОЛЯРНА, 30, 40, 50 ММ, 9 000 ГРН./КУБ.М** (097)829-66-18, (096)915-30-30

Кабіна душова, недорого 26-83-42

Камінь бутовий Галушинецький на фундаменти. огорожі, щебінь, фр. 20-50, 50-80, 80-120, на бетон, дороги, відсів, на підсипку, мул. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Камінь бутовий, блоки фундаментні, відсів, пісок, шлак, щебінь, білий, гранітний, цегла. (067)351-21-97, (050)588-73-97

Керамзит фасований в мішках, насипом, фракції 10-20 мм, якісний, будь-яка кількість, можл. доставка. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Кулі антипаркувальні, напівсфери антипаркувальні, лотки водовідвідні, бордюри дорожні, магістральні та тротуарні. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Кільця на крницю, септик, d 0,7;1; 1,5; 2м, вис. 30,60,90 см,плити покриття кілець, люки каналіз. полімерпіщ.,чавунні, доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Металочерепиця, профнастил, власне в-во комплектуючих, водостоки, плівки, гурт. ціни, замір, виїзд.безкошт (096)132-84-04, (067)381-45-08

Опори залізобетонні ліній електромереж (стовпи електричні), 9,5м, 10,5м, стожки вібропресовані, бордюри дорожні, нові, доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Панелі перекриття, різні розміри, шир. 1,2 м, 1,5 м, довж. 2-12,6 м, завантаження, доставка, розвантаження, монтаж (097)979-86-31, (050)234-67-25

Паркани металеві, жалюзі-паркан, ранчо-паркан, штахетник, металеві парапети, мет.шапки на стовпці, всі комплектуючі, помірні ціни (096)132-84-04, (067)381-45-08

Перемички віконні, прогони, різні розміри, опорні подушки, в наявності та під замовлення, можлива доставка, розвантаження, монтаж. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Плити дорожні, 3х1, 3х1,5 м, плити огорожі бетонні, 2,5х2 м, 4х2,2 м, стакан, бордюри, автозупинки залізобетонні, доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

**ПЛИТИ ПЕРЕКРИТТЯ ПОЛЕГШЕНІ, ВИСОТЮ 160ММ, ШИРИНЮ 1,2М, ДОВЖИНОЮ ДО 7,2М, ДЛЯ БУДИНКІВ З ГАЗОБЛОКУ, СЛАБКИМИ ФУНДАМЕНТАМИ,ДОСТАВК** (099)516-10-00, (067)516-10-00

Плити перекриття, 2-12,6 м, ширина 1,2 м, 1,5 м, плити полегшені вис. 16 см, різні розміри та навантаження, на замовлення. (097)979-86-31, (050)234-67-25

**ПІНОБЛОКИ, ВІД ВИРОБНИКА, 20Х30Х60, 20Х30Х40, 25Х30Х60, ПЕРЕСТІНКИ, 5-7,5-10-12,5Х30Х60 10Х40Х60, М 800, ВИС.ЯКІСТЬ,1250 ГРН./КУБ.** (096)386-80-09, (098)537-71-0

Пісок білий, жовтий, блоки фундамент, щебінь, білий, сірий, камінь, грубий, дрібний, відсів, шлак, цегла. (067)351-21-97, (050)588-73-97

Пісок в мішках, щебінь гранітний дрібний в мішках, керамзит в мішках, цемент в мішках, відсів в мішках, можлива доставка (097)979-86-31, (050)234-67-25

Пісок, глина, чорнозем, відсів, з доставкою а/м ЗІЛ, КамАЗ. (097)979-86-31, (050)234-67-25

**ПІСОК, КАМІНЬ, ЩЕБІНЬ (СІРИЙ, БІЛИЙ), ВІДСІВ (СІРИЙ, БІЛИЙ), ЦЕГЛА (ЧЕРВОНА, БІЛА), ВАПНО, ЦЕМЕНТ, ЧОРНОЗЕМ, ЧОРНОЗЕМ,ВИВІЗ СМІТТЯ** (097) 665-63-44

Стовпці залізобетонні, довжина від 2 до 5 м, на огорожу, для садівництва, перерізом 6х8 см. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Труби азбестоцементі, діаметром 100-500мм, труби залізобетонні, діаметром 500-1 200 мм, можлива доставка. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Цегла вогнетривка, червона, біла, повнотіла, пустотіла, можна поштучно, доставка під замовлення (097)979-86-31, (050)234-67-25

**ЦЕГЛА М100, ДОСТАВКА МАНІПУЛЯТОРОМ АБО САМОВИВІЗ.** (067) 352-04-35

Цегла червона (повнотіла, пустотіла), силікатна біла, вогнетривка, можна поштучно, можлива доставка та вивантаження. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Чорнозем, глина, відсів, будівельне сміття на підсипку, доставка а/м ЗІЛ, КамАЗ. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Шифер 8-хвиловий, плоский, вис. якість, цвяхи шиферні, цемент, труби азбестоцементні, можл. доставка. (097)979-86-31, (050)234-67-25

Щебінь гранітний, фракція 5-10 мм, 5-20 мм, 20-40 мм, відсів гранітний, щебінь білий, різних фракцій, з доставкою. (097)979-86-31, (050)234-67-25

### 5.4 БУДІВ-РЕМОНТНІ ПОСЛУГИ(ЛІЦ.)

**«АРМСТРОНГ», ДЕКОРАТИВНЕ НАНЕСЕННЯ, ФАРБУВАННЯ, ШПАТЛЮВАННЯ, РЕМОНТ КВАРТИР** (096)203-16-84, (098)761-83-82

**«КОРОІД», «БАРАНИК», КРИХТА, УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ ПІНОПЛАСТ, ВАТА, ЗНИЖКИ НА МАТЕРІАЛИ, ДОСТАВКА, ПОКАЗ РОБІТ., ДОСВІД 10 Р.** (098) 952-67-81

«Короїд», «бараник», набризк, штукатурні роботи, утеплення фасадів, дахів. (067) 351-46-56

**«КОРОІД», БАРАНИК, УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ. ПІНОПЛАСТ, МІНВАТА, СВОЄ РИШТУВАННЯ, ДОСВІД РОБІТ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ.** (096) 700-92-04

Акуратно та якісно утеплення фасадів пінопластом, мінватою, нанесення декоративної штукатурки, «короїд», «бараник», фарбування.. (097)580-12-64, (067)178-15-75

**АРКИ, ГІПСОКАРТОННІ РОБОТИ БУДЬ-ЯКОЇ СКЛАДНОСТІ, КОРОБИ, ПЕРЕСТІНКИ, СТІНИ, ПІДСВІТКА ТОЩО.** (096)203-16-84, (098)761-83-82

**БРИГАДА ВИКОНУЄ УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ ПІНОПЛАСТОМ, МІНВАТОЮ, ЕНЕРДЖІ, ДОПОМОГА У ВИБОРІ МАТЕРІАЛІВ ЗА ГУРТОВИМИ ЦІНАМИ.** (097) 472-53-45

Бригада виконує утеплення будинків, пінопласт, декор. покриття «короїд», «бараник», вл.риштув., помірні ціни, знижка на матер. (097)580-12-64, (067)178-15-75

**БРУКІВКА, ВКЛАДАННЯ, ВИГОТОВЛЕННЯ, ДОСТАВКА.** (067) 351-46-56

**БУДІВНИЦТВО МОНОЛІТНО-КАРКАСНИХ СПОРУД, СТЕЛІ, СТІНИ, КОЛОНИ, ФУНДАМЕНТИ, БАСЕЙНИ, СВОЯ ЄВРОПАЛУБКА, ЛІЦ.АВ№407455 ВІД 24.08.08Р** (097) 332-47-19

Виконую: штукатурка, стяжка, шпатлювання, фарбування, гіпсокартон, вагонка, ламінат, облицювання плиткою. (098) 301-66-89

Виконуємо всі види внутрішніх робіт, помірні ціни., знижка на матеріали. (097) 233-19-54

**ВИКОНУЄМО ШПАТЛЮВАННЯ, ФАРБУВАННЯ, ГІПСОКАРТОН, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ВАГОНКА, ШПАЛЕРИ ТОЩО.** (097) 829-12-78

**ВИКОНУЄМО ЯКІСНО ТА ДОБРОСОВІСНО РЕМОНТНІ РОБОТИ, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ШПАТЛЮВАННЯ, ГІПСОКАРТОН ТОЩО, ПОРЯДНІСТЬ, ЧЕСНІСТЬ** (098) 370-75-44

**ВКЛАДАННЯ БРУКІВКИ, ВІБРОКАТОК, ВІБРОМАШИНКА, БРУКІВКА ЗА ЗНИЖКОЮ.** (096) 562-43-33

**ВКЛАДАННЯ БРУКІВКИ, ГРАНІТУ, ВІД 100 ГРН./КВ.М., ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ.** (067) 351-46-56

**ВКЛАДАННЯ БРУКІВКИ, ЯКІСТЬ, ГАРАНТІЯ, ЗАМІРИ, ОСНОВА ВІБРОМАШИНКОЮ, ВІБРОКАТКОМ.** (097) 851-73-59

**ВКЛАДАННЯ ПЛИТКИ, МОНТАЖ ГІПСОКАРТОН, ШПАТЛЮВАННЯ.** (067) 351-46-56

Гіпсокартон, шпатлювання, плитка, монтажні роботи. (067) 779-99-98

**ГІПСОКАРТОН, ШПАТЛЮВАННЯ, ФАРБУВАННЯ, ЛАМІНАТ, ВНУТРІШНІ РОБОТИ.** (068) 510-74-50

**КОВАНІ ВИРОБИ, ПЕРИЛА, БРАМИ, ОГОРОЖІ, ДАШКИ.** (096) 442-71-54



**ЖАЛЮЗІ · РОЛЕТИ · РИМСЬКІ ШТОРИ**

горизонтальні,  
вертикальні,  
дерев'яні,  
бамбукові

з тканини,  
бамбукові,  
день-ніч,  
для мансардних вікон

**ПРОТИМОСКІТНІ СІТКИ**  
вул. Микулинецька, 46-б, тел.: 25-48-97, (098) 620-82-24



Досконалий Дім

# ВІКНА ДВЕРІ 15%\*

металопластикові, від виробника

**ЗНИЖКИ ДО**  
\*знижки діють з 1.04.21 по 31.05.22

вул. За Рудкою, 33, оф. 43, тел: 52-30-79, 52-30-13, (067) 471-27-71

**КОЛОНКИ ГАЗОВІ, КОТЛИ, РЕМОНТ ТА ПРОМИВАННЯ ТЕПЛООБМІННИКІВ.** (099) 369-02-68

**МАЙСТРИ З РЕМОНТУ «ПІД КЛЮЧ».** (068) 177-85-77

**МУРУЮ ОГОРОЖІ, СХОДИ, МАНГАЛИ, АЛЬТАНКИ.** (067) 131-98-49

**ОБЛИЦЮВАННЯ ПЛИТКОЮ, ЛАМІНАТ, ГІПОСКАРТОН, ШПАТЛЮВАННЯ, ФАРБУВАННЯ СТІН, ЯКІСТЬ ГАРАНТУЮ, НЕДОРОГО** (097) 159-97-21

**ОБЛИЦЮВАННЯ ПРИРОДНИМ КАМЕНЕМ, ЦОКОЛІ, СХОДИ, ПОДВІР'Я.** (067) 452-27-67

**ОБЛИЦЮВАННЯ ПРИРОДНИМ І ДЕКОРАТИВНИМ КАМЕНЕМ, КЕРАМ. ПЛИТКОЮ, ТРОТУАРНОЮ БРУКІВКОЮ ПАРКАНІВ, ЦОКОЛІВ, СХОДІВ, КОЛОН,САДОВ. ДОРІЖ** (068) 905-04-13

**ОБЛИЦЮВАННЯ ПРИРОДНИМ, ШТУЧНИМ КАМЕНЕМ, ЦОКОЛІ, СХОДИ, ФАСАДИ, ПОДВІР'Я.** (067) 351-46-56

Плитка, гіпсокартон, шпатлювання, інші види ремонтно-оздоблювальних робіт (098) 489-17-63

**РЕМОНТ КВАРТИР, ВНУТРІШНІ РОБОТИ, ШТУКАТУРКА, ШПАТЛЮВАННЯ, ГІСПОКАРТОН, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, ШПАЛЕРИ.** (067) 354-87-15

**РЕМОНТ КВАРТИР, ЯКІСНО, ДОСТУПНІ ЦІНИ, ШТУКАТУРКА ГІПСОВА, ШПАТЛЮВАННЯ, ПЛИТКА, ЛАМІНАТ, СТЕЛІ, ГІПСОКАРТОН.** (098) 734-57-89

**СМОЛИМО ДАХИ, ПОКРІВЛЯ ЄВРОРУБЕРОЙДОМ: ГАРАЖІ, БАЛКОНИ, СКЛАДСЬКІ ПРИМІЩЕННЯ ТОЩО** (096) 804-80-47

Стяжка, штукатурка внутр., зовн., є підсобники, бетонозмішувач, риштування. (098) 461-10-16

**ТЕПЛОШУМОГІДРОІЗОЛЯЦІЯ ПІНОПОЛІУРИТАНОВОЮ ПІНОЮ «ДОБРА ПІНА» - 100% ЕКОЛОГЧ., ВИКОР. ЗЗОВНІ, ВСЕРЕДИНІ ЛІЦ. АЕ №40177. 30.03.15** (050)437-02-88, (067)674-60-47

**УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ ПІНОПЛАСТ, ВАТА, ЕКСТРУДОВАНИЙ КОРОІД, БАРАНИК, КРИХТА, ЗНИЖКА НА МАТЕР., ДОСТАВКА ВІЙЗД У В Р-Н, ПОКАЗ РОБ** (096) 676-73-89

УТЕПЛЕННЯ БУДИНКІВ, ПІНОПЛАСТ, МІНВАТА, КОРОІД,БАРАНИК, МОЗАІКА, КРИХТА, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, ПОКАЗ РОБІТ., ВІЙЗД В Р-Н (098) 952-69-62

УТЕПЛЕННЯ ДАХІВ, МАНСАРД, ГОРИЩ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, ЗНИЖКИ. ЛІЦ. АГ №575-507 (067) 351-46-56

УТЕПЛЕННЯ ФАСАДІВ, ВАТА, ПІНОПЛАСТ, ОЗДОБЛЕННЯ, КОРОІД, БАРАНИК, ВІД 180 ГРН./КВ.М, МОЖЛИВИЙ ПЕРЕРАХУНОК. (067) 351-46-56

**ФАСАДНІ РОБОТИ: УТЕПЛЕННЯ, ОЗДОБЛЕННЯ, ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, РЕСТАВРАЦІЯ ФАСАДІВ.** (067) 452-27-67

**ЦИКЛЮВАННЯ ПАРКЕТУ БЕЗ ПИЛУ, 220 В, ЗАЧИЩЕННЯ КУТІВ, Є ТРАНСПОРТ, ВІЙЗД В РАЙОНИ.** (098) 531-71-11

ЦИКЛЮЮ, НАСТЕЛЯЮ ПАРКЕТ, ПАРКЕТНА ДОШКА, ЛАМІНАТ. (096) 706-62-28

**ШТУКАТУРКА ВНУТРІШНЯ, ЗОВНІШНЯ, Є ПІДСОБНИКИ, БЕТОНОЗМІШУВАЧ, РИШТУВАННЯ.** (098) 461-10-16

Штукатурка внутрішня, зовнішня, є підсобники, риштування, бетонозмішувач. (067) 351-46-56



**КУПЛЮ ЄВРОПІДДОНИ, РІЗНІ, ПІДДОНИ б/к. Дорого. Вийзд до замовника вул. Гайова 30, ОБ'ЇЗНА, 17 тел. 25-88-28, 067-350-20-60, 067-350-20-58**

Штукатурка внутрішня, зовнішня., шпатлювання, плитка, стяжка, інші будівельні роботи. (098) 463-95-78

**ШТУКАТУРКА ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ.** (098) 461-10-16

**ШТУКАТУРКА ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ, ЗМІШУВАЧ, РОЗЧИНОНАСОС.** (067) 452-27-67

**ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, ВСІ ВИДИ ШТУКАТУРОК, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, Є РИШТУВАННЯ, ПІДСОБНИКИ, БЕТОНОЗМІШУВАЧ** (067) 351-46-56

**ШТУКАТУРНІ РОБОТИ, ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ ШТУКАТУРКА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, БЕЗГОТІВКОВИЙ РОЗРАХУНОК.** (067) 351-46-56

**ШТУКАТУРНІ РОБОТИ:ЗОВНІШНЯ, ВНУТРІШНЯ ШТУКАТУРКА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАТЕРІАЛОМ, ПОМІРНІ ЦІНИ, МОЖЛИВА ОПЛАТА ПО ПЕРЕРАХУНКУ.** (067) 452-27-67

**ЩІТКОВА ВАПНЯНА ПОБІЛКА.** (068) 679-25-38

Якісне утеплення будинків пінопластом, ватою, оздоблення «короїд», «Бараник», знижка на матеріали, виїзд в райони. (097)580-12-64, (067)178-15-75

**ЄВРОРЕМОНТ КОМПЛЕКСНИЙ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛІВ, КОШТОРИС, ЗНИЖКИ, ЛІЦ. АГ №575507 ВІД 05.04.2011** (067) 351-46-56

**ЄВРОРЕМОНТ, ВЕСЬ КОМПЛЕКС, ПОПЕРЕДНІЙ КОШТОРИС, ЗНИЖКИ НА МАТЕРІАЛИ, ЯКІСНА РОБОТА, МОЖЛ. ПЕРЕРАХУНОК, ЛІЦ. АГ №575507.** (067) 351-46-56

**ЄВРОРЕМОНТ, ПОПЕРЕДНІЙ КОШТОРИС, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛУ, ЛІЦ. АГ №575507.** (067) 452-27-67

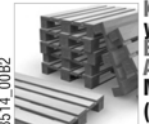
**ЄВРОРЕМОНТ: КВАРТИРИ, ОФІСИ, ДОСТАВКА МАТЕРІАЛУ, ЗНИЖКИ, ЛІЦ. АГ №575507 ВІД 05.04.2011** (067) 351-46-56

**ІНФОРМАЦІЯ: БРИГАДА БУДІВЕЛЬНИКІВ МУРУЄ БУДИНКИ «З НУЛЯ», РОБИМО ДАХИ.** (096) 766-97-59

**ІНФОРМАЦІЯ: БРИГАДА ВИКОНУЄ БУДЬ-ЯКІ БУДІВЕЛЬНО-РЕМОНТНІ, ДЕМОНТАЖНІ РОБОТИ.** (097) 599-67-24

**ІНФОРМАЦІЯ: БРИГАДА РОБИТЬ ДАХИ, БУДЬ-ЯКОЇ СКЛАДНОСТІ, ПЕРЕРЕБЛЯЄМО СТАРІ, ТАКОЖ Є СВІЙ МАТЕРІАЛ, НЕДОРОГО.** (067) 116-44-64

**ІНФОРМАЦІЯ: ВСТАНОВЛЕННЯ І РЕМОНТ ЕЛЕКТРОПОВОДКИ, САНТЕХНІКИ, ЛАМІНАТУ, ГІПСОКАРТОНУ, ПЛИТКИ, ВИКОНУЮ КОСМЕТИЧ. РЕМОНТ** (068) 905-04-13



**Купляємо в необмеженій кількості у м.Тернополі та області ЖИВІАНІ ЄВРОПІДДОНИ. А ТАКОЖ ПОЛЕГШЕНІ ПІДДОНИ. Можливий**



# НА ПЕРЕХОДІ ВОДІЙ НА BMW ЗБИВ КОЛЯСКУ З 5-МІСЯЧНОЮ ДИТИНОЮ



ФОТО ВІДДІЛ КОМУНІКАЦІЙ ПОЛІЦІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Водій з місця пригоди втік. Проте його місцеперебування встановили

Стаття збрала майже сотню коментарів.

Нагадаємо, у Тернополі чоловік, керуючи іномаркою в стані алкогольного сп'яніння, на вулиці Миру на пішохідному переході збив дитячий візочок, в якому перебувала п'ятимісячна дівчинка. 1,68 проміле алкоголю в крові - саме таку дозу показав алкотестер у водія, який сів за кермо BMW. Водій з місця пригоди втік. Проте його місцеперебування встановили. Триває слідство, повідомили в поліції Тернопільської області

П'яний і ще сволота втік, пробачень нема, ще не пізня година була і перехід, але він залив очі і нічого не бачив. відкупиться!

Марія Музичка

Згідно правил безпеки, коли переходиш дорогу, ідеш в ліфті дитину треба тримати на руках

Zinkiv Tania

На те і пішохідний перехід щоб водій пропустив пішохода. Швидкість має бути обмежена в місті. Якби водій виконував правила, нічого б не сталося. А тепер взагалі на зебру ніхто не зважає.

Ольга Вилка

Багато хто пише, що мами не звертають увагу на наближення автомобіля. З власного досвіду скажу, що поки на дорогу не ступиш більшість наших водіїв не зупиняться перед пішохідним переходом. Неодноразово вів сина в садочок. Стоячи біля пішохідного переходу по вул. Бережанська (бар "Три богатирі") перед нами проїде 5-10 автомобілів перш ніж буде можливість перейти.

Любомир Білінський

І ще після цього, якась м'яко кажучи мразь, хоче знову відновляти продаж спиртного до 22.00???

Катя Хворостяна

Я коли переходила на пішоходах, то перша йшла я, коляска була позаду мене. Мамочки йдуть собі гордо, вперед коляску висуне, потім сама йде... Я цього не розумію. Але звісно що ані мати, тим більше не водій, хотіли такої ситуації. Жаль дитину, завжди беззахисні страждають через тупість свідомих.

Ульяна Черніховська

Ніколи не виходьте на дорогу, штовхаючи перед собою коляску, якщо огляд загороджують припарковані автомобілі. Потрібно спочатку виглянути на проїжджу частину, щоб переконатися, чи немає поблизу машин. І краще переходити дорогу, везучи коляску збоку від себе.

Наталія Т

Водій не екстрасенс. Він повинен зупинитися в двох випадках - людина переходить дорогу по переходу або людина стоїть на краю тротуару на пішохідному переході.

Як дурне йде/біжить по тротуару і не збавляючи швидкість вирішило по переходу піти - тут вини водія немає.

А от без реєстратора, який заборонений, зараз важко довести свою правоту((

MrGangstarM

женуть як на літаку. такого ще бардака не було у тернополі. йдеш через перехід і боїшся що виїде якийсь чмо на плечі. мер тернополя не чує і не бачить.

а за гроші у тернополі відкупляться. тож можна їхати по святинях, тротуарах і дітях та людях. гідко за тих, хто править містом ба більше ганьба..

Olga Komunitska

Сама була в такій ситуації, коли на зелене світло пішохода, воно летить як попарене, навіть не гальмує на своє червоне світло....

Це добре що вчасно зреагувала. І поліція нічого не допомогла, хоча могли б. На готелі Авалон є камери, і можна було б подивитись.

І є багато таких ситуацій, де купили водії права, а їхати не купили.

Хоча є і пішоходи різні, не буду сперечатись.

Наталія

Ковальчук-Андрусик

Тепер з сторони водія (нікого не захищаю!)

Ідеш собі спокійно, темніє, погана видимість...і тут звідки не візьмись мама з коляскою просто пре на перехід, бо вона пішохід. А по сторонах подивитися?? А переконатися в безпеці руху? Ні, не чули, але винен водій.

Тапками прошу не кидати, маю 2 дітей і завжди кілька разів пересвідчуюсь, що рух по пішохідному безпечний, тоді йду, бо я сама водій і знаю, які ситуації бувають

Kristina Vovk

В чому саме праві водії? Є чітке однозначне правило - пропускати пішоходів на перехіді! все! без всяких якщо. Так, це не зручно бо треба бути уважним і не розганятись, але це правило. Єдині хто може не пропускати пішоходів - автомобілі екстрених служб, які йдуть з проблисковими маячками.

P.S. Стаж не має значення, якщо не знати правил, бо те що ви їздите довго ще не означає, що їздите добре

Ivan Pizhitskij

Коли ви знаходитесь за кермом, потрібно використовувати ПДР для водіїв, а саме пункт 18.1: Водій транспортного засобу, що наближається до нерегульованого пішохідного переходу, на якому перебувають пішоходи, повинен зменшити швидкість, а в разі потреби зупинитися, щоб дати дорогу пішоходам, для яких може бути створена перешкода чи небезпека.

ВСЕ!!! Для водія інших правил НЕМАЄ!!! і не треба власну безвідповідальність списувати на те, що хтось щось повинен. Правила працюють тоді, коли ВСІ дотримуються КОНКРЕТНО СВОЇХ правил, бо тоді залишається право на помилку.

А ще в пішоходів можуть бути проблеми з зором і вони не завжди бачать авто, які їдуть в їхньому напрямку,

Коли перед пішохідним переходом зупиняється пішохід - це не означає, що він вас пропускає, бо насправді він чекає, щоб ви зупинились (як цього вимагають правила) і дали йому можливість перейти дорогу, а якщо ви не зупинили авто і проїхали, то мої вітання - це ненадання переваги у русі, а зараз згадайте як часто ви таке робите)))

Ivan Pizhitskij

коляска вперед, а телефон коло вуха - ось так наші мамочки переходять дорогу. Їх самих ще потрібно переводити

Олександра Фролова

Повний текст та усі коментарі ви можете прочитати за QR-кодом



## Допомагав призовникам виїжджати за кордон



З ВІЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ

500 євро з людини вартувала послуга для чоловіків, які захотіли перетнути державний кордон

Стаття збрала понад 70 коментарів.

Більшість читачів виступають за суворе покарання винного за законами воєнного часу.

Публікуємо деякі орфографію дописувачів.

Воювати, а яке покарання....Кожен може виїхати, і не проблема дати 500 євро, а далі, що? Одні і ті самі мають відстоювати чи як? Влада ти де?

Ira Sokolovska

Якщо нормально заробив то дасть пару євро і ще з СБУ будуть любей возити...

Правда ціна виросте

Андрій Свінціцький

ще трохи і залишиться алея "надала"

Vova Dranivsky

Ті що хочуть втікти від війни, нехай не воюють, бо через них на фронті буде біда, яка з них там користь...

Andriy Multik

За зраду - на передову.

Maria Haftko

Ніхто не знає як насправді було...

Читач50

За перетин кордону беруть 5000-7000\$ і ніхто не хоче цього робити... Італійці (волонтери) беруть по 500€ з бабусь щоб за бабусями доглядали....кіно ще то

Читач50

Всі коментарі, на жаль, пусті балачки. Їх не читають можновладці...

А відбудеться все як завжди, кому війна, а кому - святі гроші - молись за нас...

Марія Майданюк

відкупиться

Homenuk Mariya

Через таких різних "деятелів" виникає недовіра до благодійних фондів.

Ті кошти присвоюють, ті броньжилети каски і все інше що приходить гуманітарною допомогою на армію - продають, ті гуманітаркою в своїх магазинах торгують...

Надя Олійник

Та випишит йому премію бо він у десятеро менше бере бо наша ВР хоче 5000 доларів

Іван Опшитош

А як вони потім збиралися повертатися в Україну. Чи квиток в один бік

Лесья Пасічник

За законом воєнного часу, розстріл, бо толку не буде, без кінця читаємо про такі випадки

Світлана Стрижак

Вони були є і будуть

Liliya Manzhos

А дехто в міністерствах хоче нібито узаконити виїзди, щоб грошові потоки йшли до них, - ні війна, ні біда їх не міняє...

Петро Кушнір

Щось тут ціна мала? Там є ще щось по більше малу рибу спіймали

Валентина Погар

Повний текст та усі коментарі ви можете прочитати за QR-кодом





# МИ ПЕРЕВІРИЛИ, СКІЛЬКИ НІТРАТІВ У КАВУНАХ НА РИНКУ

**Експеримент** ■ Наприкінці травня — початку червня на ринку почали з'являтися кавуни. Наразі ще не настав їх сезон. Везуть солодкий товар із-за кордону. Тож чи безпечна ця ягода? Ми перевірили кавун на вміст нітратів

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

На овочевому ринку у Тернополі вже є продавці, які торгують кавунами. Ціни — кусаються. Коштує кілограм 35 гривень. Тому їх продавці зазвичай ріжуть та продають по чверті. Цілий кавун може заважити і на 200–300 гривень.

## Звідки кавуни

Продавці кажуть — наразі кавуни привозять з Туреччини. Українських ще немає. Невідомо, чи буде цього року наш врожай, адже Херсонщина і частина інших територій, де традиційно висаджують кавуни та дині, окупована.

— Ціни на турецькі кавуни 35–40 гривень за кілограм, — розповідає продавець Нурлан. — Також ще будуть кавуни з Азербайджану. Не знаю, чи будуть українські. Можливо, буде урожай з Миколаївщини.

Інша продавчиня пані Галина каже, що навіть якщо українські баштанні будуть у Тернополі, вони коштуватимуть дорожче, ніж торік. На це вплине не лише дефіцит, а і проблеми з логістикою, подорожчання пального та інші затрати на вирощування та транспортування.

## Чи безпечно їсти?

Ми перевірили, чи безпечно їсти кавуни, які лише починають з'являтися на ринку. Журналісти «RIA плюс» придбали кавун у одного з продавців. Четвертина обійшлася у 82 гривні. З нею ми пішли до Державної лабораторії ветеринарно-санітарної

експертизи.

Для визначення вмісту нітратів потрібен невеликий шматочок плоду. Його перетирають та поміщають у спеціальний розчин. Далі за допомогою лабораторного обладнання визначають вміст нітратів.

Для кавунів гранично допустима норма — 60 мг/кг. Наш кавун містив концентрацію нітратів — 11 мг/кг, тобто у межах норми.

— Цього року ми ще не фіксували перевищення вмісту нітратів у фруктах та ягодах, — розповідає провідний лікар ветеринарно-санітарної експертизи Наталія Борисяк. — Зазвичай висока концентрація може бути у ранній редисці, буряках, капустах. З кожної партії овочів та

**Для визначення вмісту нітратів потрібен невеликий шматочок плоду. Його поміщають у спеціальний розчин**

фруктів ми відбираємо матеріал і перевіряємо на вміст нітратів. Якщо виявляємо перевищення норми — продукція не допускається до реалізації на ринку. Якщо все добре — ми видаємо відповідну довідку.

## Як не нашкодити собі та дітям

Ви можете попросити у продавця показати цю довідку, де вказано, що товар пройшов перевірку. Вони повинні бути безпосередньо у продавців.



У лабораторії кожен партію овочів та фруктів перевіряють на нітрати

Спеціалісти зазначають, що часто люди їдять фрукти неправильно — одразу після основного прийому їжі. Цього робити не можна, оскільки фрукти, а особливо кавуни, мають високу концентрацію цукру. Організм може не впоратися з таким навантаженням та людина погано почуватиметься та можуть з'явитися навіть симптоми отруєння.

— Часто можна чути, що діти або дорослі отруїлися кавуном, — розповідає лікар ветеринарної медицини Наталя Остапів. — У більшості випадків це не є харчове отруєння, тим паче від нітратів. Справа в тім, що кавуни в нас часто прийнято вживати як десерт після основного прийому їжі. Кавун має високий вміст цукру, і в нашому шлунку та кишечнику починаються природні процеси бродіння через надлишок цукрів. Тому з'являються неприємні відчуття і навіть симптоми отруєння. Щоб уникнути таких ситуацій — потрібно знати міру і вживати кавун хоча б через 2 години після прийому їжі.

Щоб уникнути цього — варто знати міру, особливо для дітей.



На ринку продають турецькі кавуни. Також очікують баштанні з Азербайджану

Також не потрібно соромитися запитувати у продавців довідку про результати ветеринарно-санітарної експертизи. Вони зобов'язані її показувати на вимогу покупця.

## За скільки можна збагатитись вітамінами

ВАДИМ ЄПУР, 068-066-80-96,  
VADIMEV15@GMAIL.COM

У магазинах та на ринку Тернополя вже можна побачити різні фрукти та ягоди, на які ще не настав сезон. Ціни можуть шокувати.

Дехто з продавців каже, що навряд чи вартість значно знизиться, адже через війну зрівнялись посівні роботи і деякі українські фрукти та ягоди будуть у дефіциті.

Черешню раніше привозили з Мелітополя, однак тепер на прилавках закордонна, також з Туреччини.

— Раніше була з Мелітополя черешня. Як буде цього року — не знаємо. Ймовірно буде дефіцит, — кажуть продавці. Коштує черешня 65–90 гри-

вень за кілограм. А от полуниця вже дешевшає. Якщо ще кілька тижнів тому її продавали по 100–110 гривень, то тепер можна знайти і по 55 грн. Цю ягоду везуть із Закарпаття.

Є імпорتنі абрикоси. Вони коштують від 100 гривень за кілограм.

У місцевих супермаркетах ми також знайшли імпортні фрукти. Кавуни коштують по 40 грн за кілограм. Їх ріжуть та загортають у плівку. Половина обійдеться приблизно у 100 гривень.

Абрикоси продають по 149 грн.

Також вже є персики — 200 грн за кілограм. Нектарин трохи дешевший — 189 грн за кілограм.

Є і виноград. Він коштує 170–180 грн за кілограм.



У супермаркетах вже є імпортні абрикоси, персики, нектарин та виноград



Кавуни на ринку дешевші, ніж у супермаркетах, на 5 гривень



# ШИЮТЬ БРОНЕЖИЛЕТИ ДЛЯ ЗСУ



Сергій Корняк приміряє військове обмундирування



Виготовляють бронежилети для бійців четверо швей

**Волонтери** ■ Повномасштабна війна особливо вплинула на роботу приватних підприємств, яким довелося або припиняти свою діяльність, або перекваліфіковуватися. Другий варіант обрав колектив меблевого підприємства. Вони з перших днів вторгнення шиють і передають сертифіковані бронежилети для українських військових

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098-821-01-51,  
JULIJA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

До війни працівники підприємства виготовляли корпусні меблі під замовлення, а також займалися ремонтом м'яких меблів. Тепер тут створюють якісне й надійне військове обмундирування — бронежилети з пластинами та розвантажувальні жилети з плітоносками.

Як вдалось за лічені дні організувати цю справу фактично «з нуля»? Скільки часу йде на пошиття одного бронежилета? Яку кількість обмундирування вже зробили для наших захисників? Про все це нам розповів власник фірми «ЛіяМеблі Хоростків» Сергій Корняк.

Пан Сергій розповідає, що

до вторгнення окупантів його підприємство мало добре налагоджене виробництво, тут працювали кваліфіковані швея і кравчиня. Меблі, які виготовляли, були популярними не лише у містечку Хоростків, а й по всій Тернопільщині. Однак війна внесла в роботу фірми свої корективи й змусила пристосовуватись до нових умов...

## Знайшли матеріали й обладнання

— Оговтавшись, через 2–3 дні ми вирішили для наших хлопців робити бронежилети, адже на них дійсно великий попит! Звісно, важко було розпочати, бо ніхто раніше цим не займався і не мав необхідних знань. Самі придумали, як виглядатиме

перша «розгрузка» (усміхається — прим.). Далі знайшли зразок бронежилета, частково взяли його за основу, частково удосконалили цю ідею й за таким взірцем працюємо вже третій місяць, — про свою ініціативу говорить Сергій Корняк.

Чоловік сам займався пошуками хорошої тканини для бронежилетів, міцних ниток, липучок, решти необхідних комплектуючих. Щодо закупівлі матеріалів, то волонтерів підтримує Хоростківська міська рада на чолі з головою Степаном Гладуном, який активно долучається до спільної справи.

— Ми мали декілька швейних машинок, але не встигали вико-

**Війна внесла в роботу фірми свої корективи й змусила пристосовуватись до нових умов...**

нувати замовлення вчасно. Виходило так, що з 5–6 наших військових бронежилет отримували тільки один. Тому я оперативно знайшов додаткове обладнання, взяв на роботу ще швей і ми почали виготовляти більше, — каже власник.

## Забезпечують бійців своєї ОТГ

За словами пана Сергія, зараз над пошиттям захисного обмундирування для наших військових всього трудиться четверо майстринь із «золотими» руками: кравчиня Галина Маркевич, старша швея Марія Солтис, досвідчені швачки Марія Попелюх та Валентина Якушева.

— Спочатку один бронежилет шили три-чотири дні, бо ще не наловчились. Перші кілька штук робили суто прості плітоносники, без «розгрузки». Опісля розробили сучасний дизайн і стали виготовляти розвантажувальні жилети з плітоносками. Зараз кожна зі швей робить по бронежилету за день! Процес став значно швидшим! — розповідає директор Сергій Корняк.

На даний момент колектив



За три місяці вторгнення зробили й передали армії 50 «броніків»

меблевого підприємства передав захисникам близько 50 бронежилетів. В основному, їх отримали військові з Хоростківської ОТГ.

— Звісно, якщо до нас звертаються з інших міст Тернопільщини, бо якийсь боець на передовій не має обмундирування — ми допомагаємо без вагань! Але в першу чергу стараємось по максимуму шити «броніки» для хлопців з рідної громади, — пояснює нам пан Сергій.

Він говорить, що пластини для плітоносок підприємство закупило в Іспанії, а обклеювали їх антирикошетом в Англії. Крім того, власноруч виготовлені бронежилети Сергій Корняк возив «прострілювати» до Тернополя, тому вони є цілком надійними й сертифікованими.

— Ми дізналися, що є потреба на сумки-мішки для захисників, в яких вони можуть носити свої речі. Коштують такі сумки до-

рого, тому віднедавна на своїй базі шиємо і їх, аби забезпечити українських солдатів, — каже директор.

До слова, налагодивши створення бронежилетів, Сергій Корняк з товаришами створили ще й потужну волонтерську організацію «Сильний Хоростків». Вони збирають гуманітарну допомогу для людей із різних міст України, які найбільше постраждали від рук ворога: Бучі, Гостомеля, Ірпеня.

— Завантажуємо автівки всім необхідним — продуктами харчування, одягом, засобами гігієни тощо, й самі веземо все це у населені пункти. Щодо створення меблів, то зараз замовлень майже немає, і ми цю діяльність призупинили. Та й немає часу меблі робити, бо шиємо бронежилети! Це важливіше! Все буде Україна! — усміхається Сергій Корняк.



Для захисників виготовляють також сумки-мішки



# СТРЕС — ЦЕ ВИРОК, З ЯКИМ ТРЕБА БОРОТИСЬ СПОРТОМ



Майя Орлик у сфері здоров'я вже два роки

**Інтерв'ю** ■ Через війну багато людей нині живуть у постійній нервовій напрузі. Стрес призводить до багатьох серйозних проблем зі здоров'ям. Привести себе до ладу й повернути у власне життя позитивні емоції кожному допоможуть заняття фізичними вправами. Це підтверджує фітнес-тренерка з Тернополя Майя Орлик, з якою ми поспілкувалися

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098–821-01-51,  
JULIA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Тренерка залу та фітнесу з медичною освітою Майя Орлик переконана, що спорт у воєнний час дуже корисний, а ще варто знати способи швидкого подолання психоемоційного напруження та чому «заїдати» стрес жінкам — цілком нормально.

До слова, підвищення рівня кортизолу — гормону стресу, в організмі людини викликає набір зайвої ваги, втрату різних корисних речовин (цинк, кальцій, магній, вітамін С тощо), гормональні збої у жінок та чимало іншого.

Дівчина у сфері здоров'я працює приблизно два роки. Вона закінчила Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського. Розповідає: ще студенткою цікавилась фітнесом. Зараз усе стало на свої місця. Але Майя не бачить меж для самовдосконалення, розвивається і планує в майбутньому пов'язати свою професію ще з дієтологією та нутриціологією.

Розмову з дівчиною подаємо у форматі «запитання-відповідь».

## Думки впливають на здоров'я

— Розкажи, як війна впливає на організм людини з фізичної точки зору.

— Ми часто чуємо вислів: «Всі хвороби від нервів!» Направду, так і є. Якщо прочитати етіологію будь-якого захворювання, то серед факторів ризику на першому місці стоїть стресова ситуація. А якщо стрес ще й хронічний, і людина з нього не виходить, то це дуже і дуже серйозно...

Особливо хвилюватися варто, якщо хтось має генетичну схильність до певних захворювань, наприклад, цукрового діабету, раку тощо. Нерідко нервова напруга

стає причиною виникнення цієї хвороби. Тобто, без стресу людина б ще жила і жила, але у регулярних складних психоемоційних умовах захворювання починає проявлятися саме по собі.

— Якщо «запустити» стресовий процес, які серйозні ризики можуть бути?

— Перестати контролювати своє харчування, не займатися жодними фізичними навантаженнями, а лишень піддаватися негативним емоціям і постійно моніторити новини — це вирок для вашого здоров'я! Все стартує з візуальних змін. Відображення у дзеркалі перестає вам подобатися. Людина з веселої і відкритої перетворюється на песиміста. Очевидно, що наші думки впливають на здоров'я. Стрес є основним мотивом ожиріння, воно у свою чергу — серцево-судинних захворювань (інсульту та інфаркту), атеросклеротичної хвороби, гіпертонічного кризу, недуг, пов'язаних із нирками. По суті, завдяки стресу можна «підчепити» будь-яку хворобу, будь-якої системи органів.

— Чи завжди нервова напруга шкодить нашому організму?

— Стрес, якщо чесно, може мати різну дію та інтенсивність. Приміром, є його корисний різновид. Це коли нам, приміром, треба підготуватися до іспиту і в межах норми напруга стимулює здорову людину зробити це швидше, якісніше й отримати хороший бал. Якщо розглядати той стрес, який зараз через війну присутній задовго не в кожного з нас, то існує ризик, що він з часом «вилетіть» у серйозні проблеми зі здоров'ям.

Дехто з людей вже адаптувався до життя в умовах російського вторгнення. У них пройшло відчуття тривоги, вони заспокоїлись. Інші можуть знаходитися на стадії виснаження, дехто — на проміжній стадії. Останній названий

мною період також складний, бо не знаєш, чого чекати і як взяти себе в руки. З цим слід боротись і витягати себе з прірви як морально, так і фізично.

## Спорту обирають за темпераментом

— Відомо, що «стресують» частіше жінки. Як це впливає конкретно на них?

— Так, дійсно, у жінок напружені ситуації трапляються утричі частіше, ніж у чоловіків. Це факт. Проявами психоемоційного напруження у нас є дисменорея, транзиторна аменорея, передменструальні симптоми і болючі менструації.

Стрес шкодить усім сферам життя жінки: знижує концентрацію уваги, сприяє труднощам у професійній діяльності та є несумісним з виконанням щоденних побутових справ. Хронічний стрес — ще гірше! Внаслідок нього дівчата страждають від порушень харчової поведінки (обирають їжу з високим вмістом жирів), підвищення рівня інсуліну, розладів сну. Також нервова напруга послаблює стійкість жи-

**По суті, внаслідок стресу можна «підчепити» будь-яку хворобу та будь-якої системи органів**

ночного організму до вірусних і бактеріальних інфекцій...

— Як саме фізичні вправи допомагають подолати стрес?

— Науково доведено, що під час занять спортом в нашому організмі виділяються природні антидепресанти — речовини, які переборюють негативні емоції. Після фізкультури виникають гормони щастя — ендорфіни і дофаміни. Людині стає легше, напруга спадає. Тому одним із головних способів «вийти» зі стресового стану для всіх без винятку є фізичні заняття.

Вони можуть бути будь-якими: починаючи від прогулянки і закінчуючи пробіжкою, тренуванням вдома або у залі. Прогулянка — це не має бути поспіх до магазину або на роботу, а дійсно виділених півгодини-години для перебування на свіжому повітрі, нікуди не кваплячись.

Оптимальний варіант для занять спортом при стресі — три



Майя каже, що проблеми зі здоров'ям виникають через гормон стресу кортизол

рази в тиждень. Звичайно, добре перед цим порадитися з кваліфікованим спеціалістом, але так як багато кому бракує коштів, можна тренуватися вдома самостійно. Перед виконанням вправ перегляньте відео з техніками, прочитайте кілька статей. Результат від тренувань буде довшим, ніж у залі, та не менш дієвим.

— Як обрати для себе правильний спортивний напрямок?

— Зазвичай люди роблять це за типом темпераменту. Флегматики із сангвініками обирають щось спокійне, як от йогу або стретчинг. Це приносить їм і задоволення, і фізичні результати, і моральні. Такі люди як я — сангвініки з холериками, обожнюють заняття в силовій залі. Але ми можемо сьогодні позайматися йогою, завтра піти на кросфіт, а післязавтра вже пробувати себе у чомусь новому. Це круто, бо здобуємо нові емоції!

— Чому «заїдати» стрес — це нормально?

— Кожна людина знає, що допомагає їй боротися з напругою. У супер гострих ситуаціях, коли поруч немає нікого з рідних, я теж здатна «заїдати» стрес. Але стараюся не зберігати вдома калорійні продукти: молочний шоколад, печиво тощо, аби вони не опинились у мене під рукою в такі моменти.

Ліпше «заїсти» емоції чорним шоколадом, фруктами, хлібцями. Це не так страшно для організму, але й теж не «окей». Однак у той момент вам стане краще, почнете думати свідомо. Наступний етап — тренуйтеся, ідіть у зал або самостійно виконуйте фізичні вправи. Це найкращий спосіб позбутися негативу!

Люди говорять: сумують за домом, постійно моніторять новини про те, що відбувається в їхніх населених пунктах, хочуть миру й якнайшвидшої перемоги над російським агресором!

## Не спортом єдиним!

Фітнес-тренерка Майя Орлик ділиться ще кількома помітними порадами, як оперативно перебороти стресовий стан і вийти з нього «переможцем».

- **1. Спорт у будь-якому його прояві!** Від активних фізичних рухів та регулярних вправ у нашому мозку виробляються природні антидепресанти, а також гормони радості.
- **2. Відверті розмови з найріднішими.** Їхня любов і підтримка, відчуття надійності та захищеності!
- **3. Домашні клопоти.** Не витрачайте час даремно. Звісно, не раджу цілий день стояти за плитою, однак коли у квартирі приємна атмосфера й порядок — спокій буде і на душі.

**4. Хобі.** Знайдіть щось своє, щось, що принесе вам задоволення на дозвіллі!

■ **5. Навчання.** Полюбите здобувати нові знання усім серцем. Обирайте собі такий шлях, де слід безперервно вчитися, аби бути найкращим! Не лякайтесь масивів інформації.

■ **6. Догляд за собою.** Сюди входить усе, що додає вам гарного настрою і відчуття любові до себе: чиста шкіра, доглянуті нігті, волосся, вії, брови...

■ **7. Будь-який вид допомоги.** Ви завжди можете підставити надійне плече потребуючим. Від слова — до дії! Візуалізуйте власними вчинками світле майбуття після перемоги. А вона буде!



# ЗАХИСТ ТОМАТІВ НА ПРИСАДИБНИХ ДІЛЯНКАХ

**Поради** ■ Серед овочів на присадибних та дачних ділянках тернополяни найчастіше вирощують помідори. На хороший урожай цієї культури впливає чимало факторів, зокрема, правильний догляд та захист від різноманітних хвороб, використовуючи якісні агропрепарати. Як боротися зі шкідниками та ураженнями рослин, які «хімікати» доцільніше купувати й коли? Читайте у матеріалі

ЮЛІЯ ІНОЗЕМЦЕВА, 098-821-01-51,  
JULIA.INOZEMTSEVA@GMAIL.COM

Останнім часом городники все частіше вирощують високопродуктивні зарубіжні гібриди помідорів, з яких без належного агрофону та застосування засобів захисту рослин отримати великий урожай практично неможливо.

На невеликих за розміром присадибних ділянках непросто регулярно дотримуватись сівозміни, а ще зазвичай томати тут значно частіше уражають хвороби, котрі не дають розкрити потенціал насіння у повній мірі.

Про захворювання та способи порятунку рослин від них нам погодились більше розповісти в ДП «Світ насіння», що є офіційним дистриб'ютором компаній-виробників «BAYER» і «SYNGENTA» у Тернополі.

## Про хвороби й шкідників томатів

Найчастіше помідори страждають від таких хвороб, як:

- **Фітофтороз** — найпоширеніша та найшкодочинніша хвороба пасльонових культур (картоплі, томатів, перцю, баклажанів), яка уражує листя, стебла, плоди рослини. Втратити врожай можна навіть за 3–4 дні.
- **Альтернатіоз** уражує листя, стебла, плоди помідорів. Зазвичай перші ознаки цієї хвороби з'являються у кінці цвітіння. Може уражатися розсада. Пошкоджені плоди непридатні до вживання та переробки.
- **Септоріоз** (біла плямистість). Ця хвороба широко розповсюджена в теплицях та відкритому ґрунті. Спочатку на нижньому листі з'являються невеликі бурі плями, пізніше їх центри набувають брудно-білого кольору. Пля-

ми зливаються, листя засихає. Верхівка рослини залишається зеленою. Септоріоз спричиняє великі втрати врожаю. Оптимальний розвиток хвороби відбувається за температури 20°C та вологості повітря 70–90%.

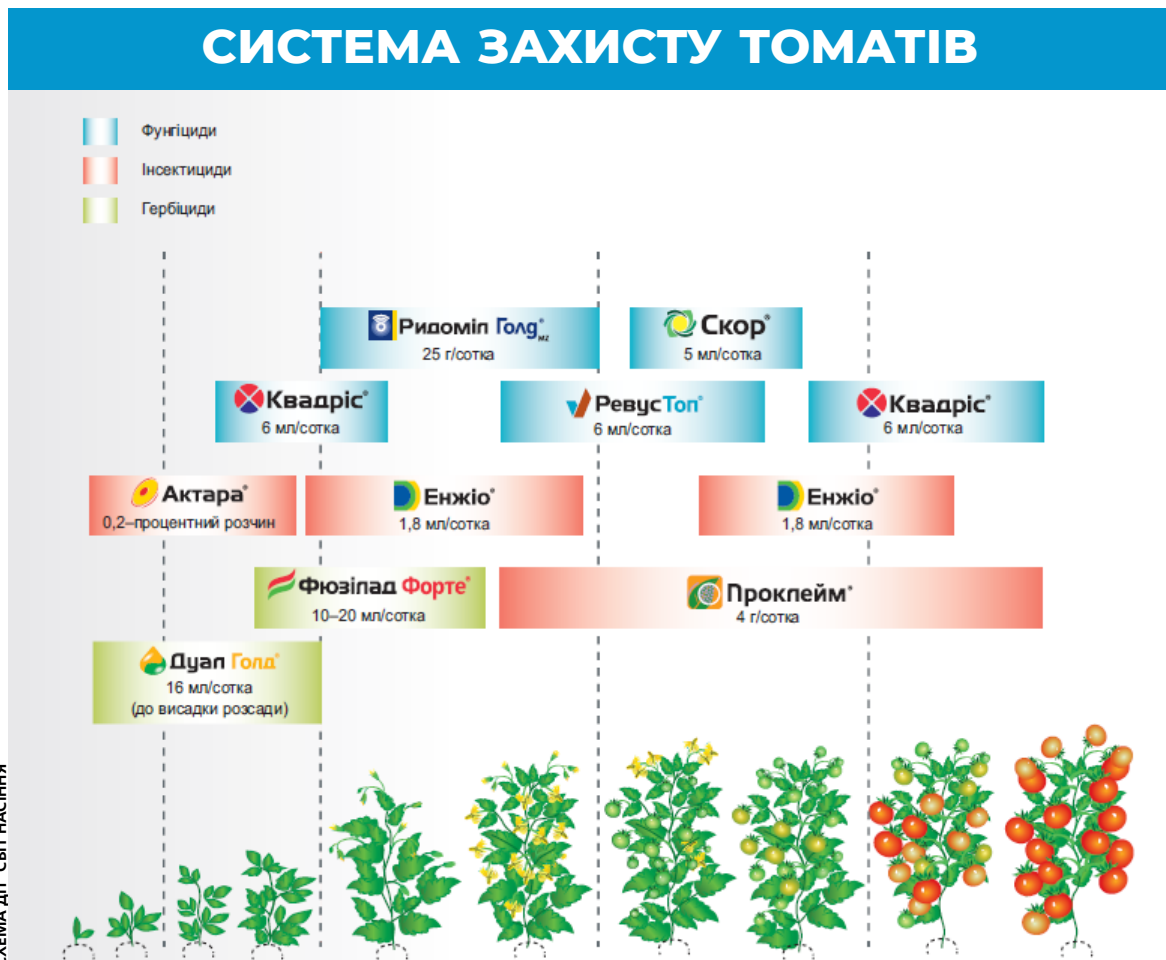
- **Борошниста роса** найчастіше зустрічається у теплицях. На листі з'являється білий наліт, знижується якість урожаю. Хвороба потужно розвивається при температурі 20–25°C та при підвищеній вологості повітря.
- **Сіра гниль** також поширена у теплицях. На листі та плодах виникають темні вологі плями з сірим пухнастим нальотом. Хвороба поширюється за температури від 15°C і вище та при надмірному зволоженні.

**Зазвичай томати в нашій області часто уражають хвороби, котрі не дають розкрити потенціал насіння у повній мірі**

Пошкоджені плоди втрачають товарний вигляд, не зберігаються.

Щодо шкідників, то томатам зазвичай шкодять:

- звичайний колорадський жук (особливо небезпечний для сходів та висадженої розсади);
- (живиться клітинним соком рослин, пошкоджує бутони й квіти помідорів, їхнє листя скручується та передчасно опадає);
- озима совка (підгризає сходи та молоді рослини);
- картопляна совка (вигризає ходи в стеблах, після чого рослини ламаються);
- городня совка (живиться листям та дозріваючими плодами);
- бавовникова совка (виїдає



Комплексна технологія догляду за томатами включає три типи препаратів

точки росту, верхнє листя рослини, а пізніше пошкоджує дозріваючі плоди).

## Яка технологія захисту томатів?

Для запобігання проростанню однорічних злакових і деяких дводольних бур'янів ще до висадки розсади помідорів ґрунт необхідно обробити гербіцидом Дуал Голд. Аби вберегти саму розсаду від дотяників, капустянки та колорадського жука, її в касетах або стаканчиках за день до висадки в землю необхідно полити 0,2% розчином інсектициду Актара.

— Якщо не вийшло обробити розсаду до висадки, можна провести полив цим розчином на другий-третій день з розрахунку 30–50 мл на рослину. Актара є системним препаратом, який активно поглинається корінням і рухається по рослині до листя, забезпечуючи довготривалий захист, — кажуть у підприємстві.

Пізніше, коли розсада томатів вкоренилась, проти фітофторозу, альтернатіозу і борошнистої роси необхідно провести профілактичну обробку фунгіцидом Квадріс. Таку обробку можна здійснювати і раніше в касетах, за 2–3 дні до висадки стебел. Для знищення багаторічних і однорічних злако-

вих бур'янів на ділянці застосовують гербіцид Фюзіпад Форте. Цей препарат безпечний для томатів, впливає тільки на злакові бур'яни.

— У період активного росту для захисту томатів від фітофторозу їх обробляють фунгіцидом Ридоміл Голд. Треба 2–3 обробки з інтервалом 8–14 днів залежно від погоди. Препарат забезпечує подвійний захист: частина його поглинається листям і стеблами, а решта — залишається на поверхні, не даючи збудникам хвороб проникнути в рослину, — розповідають у «Світ насіння».

Згодом, коли припиняється активний ріст помідорів та починається утворення плодів, необхідно зробити 1–2 обробки фунгіцидом Ревус Топ для захисту від альтернатіозу й фітофторозу. Цей «хімікат» має потужну дію ще й на септоріоз та кладоспоріоз.

У період дозрівання томатів для захисту від фітофторозу, альтернатіозу, кладоспоріозу, сірої гнилі знову застосовують фунгіцид Квадріс.

— Цей препарат вирізняється комплексною дією проти багатьох хвороб і має дуже короткий період очікування — всього 5 днів. Також для захисту від сірої й іншої гнилі радимо застосовувати фунгіцид Світч, який використовують як

у відкритому ґрунті, так і в теплицях у фазу бутонізації й дозрівання томатів. Препарат має короткий термін очікування, значно покращує лежкість та товарний вигляд плодів, — пропонують фахівці підприємства.

У період вегетації для захисту від попелиць, трипсів і цикадок — переносників таких вірусних хвороб, як стовбур, бронзовість листя, дачники можуть використовувати інсектициди Актара й Енжіо.

Обробки проти бавовникової та томатної совки проводять інсектицидом Проклейм на початку цвітіння й до моменту дозрівання томатів. Цю процедуру треба робити при появі яйцекладок шкідника.

Під час вегетації за умови розтягнутого періоду виходу личинок совки застосовують інсектицид Енжіо. За умови збігання строків обробок проти хвороб та шкідників проводять сумісну обробку (фунгіцид + інсектицид).

## Безпека препаратів

Для кожного конкретного агрохімікату необхідно використовувати рекомендації, зазначені в інструкції. Важливо чітко дотримуватися дозування і термінів застосування продукції, витримуючи необхідний час очікування до дозрівання та збору врожаю.

РЕКЛАМА

## НАДІЙНИЙ ЗАХИСТ

### ваших рослин

Замовити можна у нас на сайті [mirsemyan.com.ua](http://mirsemyan.com.ua) або ж у наших магазинах мережа «Зелений Світ»

(0352) 420-400 (099) 287-15-01  
(097) 84-20-400 (073) 679-88-01  
(067) 992-79-01 (067) 679-88-02

Компанія ДП «Світ насіння» пропонує

- широкий асортимент якісного насіння
- засобів захисту рослин
- добрива

Замовити можна у нас на сайті [mirsemyan.com.ua](http://mirsemyan.com.ua) або ж у наших магазинах мережа «Зелений Світ»

(0352) 420-400 (099) 287-15-01  
(097) 84-20-400 (073) 679-88-01  
(067) 992-79-01 (067) 679-88-02





22196





Гороскоп успіху

**ОВЕН** Працюйте не тільки завзято, а й щиро — виконуйте завдання не заради майбутнього підвищення, а щоб світ довкола ставав кращим. І не надумайте слухати заздрісників і наклепників: ви робите свою справу, а вони нехай роблять своє. Юпітер у вашому знаку і наділить удачею

**ТЕЛЕЦЬ** На кар'єрному фронті доведеться обстоювати свої інтереси перед начальством. Для цього запасіться терпінням. Хороша новина в тому, що колеги, найімовірніше, вас підтримають і вам все-таки вдасться залишитися при своєму.

**БЛИЗНЮКИ** Загалом місяць для Близнюків має бути вдалим та принести плоди успіху. З середини червня Меркурій проходить по знаку Близнюків і наділить ваш розум особливою проникливістю. Нові корисні знайомства допоможуть вирішити вам робочі завдання.

**РАК** Червень — не час для серйозних фінансових рішень. Від кредитів тримайтеся подалі. Щоб досягти хороших результатів у роботі, насамперед запитайте себе, чого ви хочете від своєї кар'єри насправді. Інакше розпорозуватися будете нескінченно. Не перевантажуйтеся.

**ЛЕВ** Аспекти з Ураном для Левів можуть створювати несподівані непорозуміння, можливий крах кар'єри, неприємні зміни на роботі. Ви прагнете свободи дій за всяку ціну, але заперечуєте відповідальність за свої вчинки. Є ризик знехтувати багатьма добрими порадами.

**ДІВА** У вас настає чудовий період для активної діяльності, укладання угод, договорів, підписання важливих паперів та роботи з документами. Не відмовляйтеся від відряджень, участі у конференціях та публічних виступів, це допоможе зав'язати знайомства, це допоможе вам виглядати переконливо в переговорах.

**ТЕРЕЗИ** Уникайте суперечок із начальством протягом місяця, особливо у другій його половині. Ви нічого цим не досягнете, тільки нарветесь на безглуздий конфлікт. Вирішення ділових та виробничих питань супроводжуватиметься особистим протистоянням.

**СКОРПІОН** Зараз не час для ризику. Навіть якщо дуже хочеться, навіть якщо інтуїція нашіптує щось про вигідну справу. Краще підтягніть хвості та закрийте старі питання. І не намагайтеся підштовхувати обставини силою: все станеться тоді, коли має статися.

**СТРЕЛЕЦЬ** У вас зростає підтримка співробітників і партнерів, ви зможете заслужити похвалу від начальства, активно впливати на думку партнерів по бізнесу. Ви відчуєте зростання сміливості, рішучості, особистої активності та ініціативності, впевненості.

**КОЗЕРІГ** Якщо хочеш зробити щось добре, то зроби це сам — ось що говорять зірки про кар'єру Козерогів на червень. Ви можете піднятися на наступний щабель кар'єрних сходів, але розраховувати вам доведеться тільки на власні сили. Частіше будьте наодинці із собою цього місяця.

**ВОДОЛІЙ** Планети у червні подарують вам успіх у ділових питаннях. У цей період на вас чекають успішні угоди, особливо пощастить Водоліям, які працюють у сфері торгівлі. Не прогавте свій шанс збільшити дохід!

**РИБИ** У другій половині місяця приготуйтеся до фінансового спаду. Обіцяні виплати можуть затримати, а взяти кредит взагалі не вийде. Підготуйте фінансову подушку, щоб уникнути дискомфорту. Високий ризик втратити гроші у справах, пов'язаних із купівлею та продажем нерухомості, інвестуванням. Відкладіть ці питання до сприятливішого періоду.

Погода у Тернополі



АНЕКДОТИ

Скажи жінці сто разів, що вона гарна — не запам'ятає і завтра спитає знову. Один раз скажи, що товста — запам'ятає на все життя... Хоча для тебе, друже — завтра вже не настане...

Жінка має знати дві речі: ціну собі та назву галактики, звідки вона, зірка така, впала на вашу голову.

— Тепер ти просто зобов'язана одружитися з моєю головою!

І до новин логіки: беру нервову понаднормову роботу, щоб оплатити психолога, з яким ми намагаємося з'ясувати, чому я така втомлена.

Дівчатка, дорослішайте біля плити, а не з тушшою біля дзеркала. Адже той, з ким судилося бути разом, чекає, що його годуватимуть, а не віями кліпатимуть.

Якщо немає ні Віри, ні Надії, спробуй щастя з... Любою.

Вони дві години захоплено розмовляли про музику, живопис, архітектуру. Коли він сказав, що одружений, говорити відразу стало нема про що.

Фотофініш показав, що першою фінішну стрічку торкнулася грудьми бігунка з Бразилії, яка відставала від лідера на 20 сантиметрів.

— Люсю, якщо ти мені відмовиш, я кинуся під поїзд! — Дай мені ще подумати. Все одно наступний поїзд лише завтра.

— Дівчино, ви так одягнені чи вже роздягалися почали?

Одні дівчата можуть отримати будь-якого чоловіка, який їм подобається, а іншим дівчатам подобається будь-який чоловік, якого вони можуть отримати.

**КАРТОН-ПЛАСТ**  
ГАЙОВА 30 ЖИВОВА 25  
КОПЕРНИКА 3 ОБ'ЇЗНА 17  
15 КВІТНЯ, 15

пакуй та вези!

МАКУЛАТУРА  
ПОЛІЕТИЛЕН

ПІДДОНИ

ЄВРО-КУБ

тел.: 25 88 28, 52 00 50  
(067) 350 20 58, (067) 350 20 60

**Цього тижня іменини святкують**

**8 червня:** Олександр, Георгій, Єгор, Іван, Макар, Ян, Олена, Ілона.

**9 червня:** Іван, Леонід, Леонтій, Ніл, Петро, Ян, Анастасія.

**10 червня:** Денис, Дмитро, Захар, Ігнат, Іраклій, Макар, Микита, Микола, Павло, Петро, Олена, Ілона.

**11 червня:** Олександр, Андрій, Богдан, Іван, Костянтин, Лука, Ян, Марія, Фаїна.

**12 червня:** Василь, Яків.

**13 червня:** Борис, Микола, Остап, Роман, Філіп, Христина.

**14 червня:** Василь, Гавриїл, Давид, Денис, Павло, Харитон, Віра.

**«Віктор» ЖАЛЮЗИ • РОЛЕТЫ • РИМСЬКІ ШТОРИ**  
горизонтальні, вертикальні, дерев'яні, бамбукові  
з тканини, бамбукові, день-ніч, для мансардних вікон  
**ПРОТИМОСКІТНІ СІТКИ**  
вул. Микулинецька, 46-б, тел.: 25-48-97, (098) 620-82-24

**КУПЛЮ ЄВРОПІДДОНИ, РІЗНІ, ПІДДОНИ**  
б/к. Дорого. Вийзд до замовника  
вул. Гайова 30, ОБ'ЇЗНА, 17  
тел. 25-88-28, 067-350-20-60, 067-350-20-58

**Купляємо в необмеженій кількості у м.Тернополі та області ВЖИВАНІ ЄВРОПІДДОНИ, А ТАКОЖ ПОЛЕГШЕНІ ПІДДОНИ.**  
Можливий вивіз нашим транспортом.  
(068) 105-54-59, (068) 105-54-58

З одного ракурсу  
Як встановлювали  
«Материнський поклик»

БУВ КІНОТЕАТР



**БУЛО:** На вході Старого парку стояв дерев'яний літній кінотеатр

**СТАЛО:** На його місці тепер монумент «Материнський поклик»

МОНТАЖ ПАМ'ЯТНИКА



**БУЛО:** У 1984 році біля парку почали облаштування пам'ятника

**СТАЛО:** Він залишився у тому ж вигляді, яким і був раніше

ВСТАНОВИЛИ МЕМОРІАЛ



**БУЛО:** Такий вигляд мав монумент на початку 80-х років

**СТАЛО:** Згодом біля нього встановили меморіал. Біля пам'ятника проводять заходи до Дня пам'яті та примирення